

GAZETA TRANSILVANIEI

Director :
GAVRIL POP

Intemeiată la 1838 de GHEORGHE BARIȚ

Apare de două ori pe săptămână

Redacția și administrația:
BRAȘOV, STR. REGELE CAROL I
No. 56-58.
Telefon: 2440.

Economia ardeleană

O informație de presă transmisă acum două-trei zile din Budapesta ne spune, că industria din Ungaria se găsește într-o foarte gravă situație și că șomajul industrial ia o amploare tot mai mare, devenind deabinelea amenințator. Situația — spune aceeași informație — devine în special gravă în Transilvania de Nord, unde marile industrii își închid porțile.

Cine cunoaște istoria economică a Ardealului, nici nu este surprins de o astfel de informație. Închiderea porților marilor industrii din Transilvania de Nord apare în cea mai firească dezvoltare a lucrurilor în domeniul economic.

Economia ardeleană s'a dezvoltat de fapt totdeauna bine în legătură cu economia părților românești din Sudul și Estul Carpaților. S'au adus dovezi hotărâtoare în această privință. Când Ardealul a fost împiedecat să-și exercite legăturile economice firești cu principalele surse, sau mai târziu cu Regatul României, el a tânjit economic. Cei mai dezastruoși ani pentru economia ardeleană au fost anii războiului vama româno-austro-ungar început în 1886.

Liberarea politică a Ardealului în 1918 a însemnat în același timp și o eliberare economică a lui. Lanțurile au fost rupte pentru Ardeal și în domeniul economic.

Faptul a avut înrăuriri extrem de nefăcătoare pentru economia ardeleană în general. În primii zece ani după această eliberare, numărul întreprinderilor industriale din Ardeal s'a doborât. În comerț, dezvoltarea s'a produs în aceeași măsură. Totul s'a desfășurat în legătură cu posibilitățile de desfacere în Vechiul Regat și cu materiile prime care se puteau obține din această parte.

Desvoltarea a fost însă mult mai mare în a doua decadă de viață politică românească în Ardeal, în această decadă întreprinzând și politica economică autarhică a țării, care pentru noi aducea și imperativul industrializării. Marile industrii textile din Ardeal, așezate în special în sudul Ardealului, în această perioadă s'au dezvoltat până la nivelul la care se găsesc ele astăzi. Deasemenea marie fabrici de pielărie, ghete, porțelanuri, ciment, cherestea, articole alimentare, metalurgice etc. dela Cluj, Tg. Mureș, Sfântu-Gheorghe, Bistrița, Dej, Baia Mare, Oradea, etc.

Câte fabrici din acestea erau în Ardeal înainte de 1918? Foarte puține și în orice caz ele erau foarte mici. Creșterea și înmulțirea lor a fost puternică în cei 22 ani de regim românesc în Ardeal. Ungurii și când cultivau o industrie, căutau s'o localizeze cât mai aproape de Budapesta. Nu-și puneau problema industriei în legătură cu caracterul industrial al Ardealului. În Ardeal era viața noastră românească și această viață nu trebuia să-și găsească dezvoltare normală. Așa socoteau ei și au făcut tot ce le-a stat în putință pentru aceasta. Sărăcirea Românilor era ridicată de ei la rangul de dogmă. Din această sărăcire trebuia să rezulte maghiarizarea noastră.

Ce tratament puteau ei să aplice industriei din Ardealul de Nord, pe care le-a transmis-o hotărârea dela Viena? Era foarte firec să-și aplice tratamentul vechiu, pe care-l cunoșteau și care, din punctul lor de vedere, poate n'a fost tocmai rău.

Dar, totodată, ce posibilități de viață puteau ei să asigure marilor industrii pe care noi le-am dezvoltat în Transilvania

Mărfurile engleze asupra bătăliei aero-navale din Canalul Siciliei

„Avioanele germane și italiene presărau de-asupra navelor noastre o ploaie de foc și de fier îngrozitoare”...

Locotenentul J. L., din Marina Regală Engleză, unul din protagoniștii urașu ui duel aero-naval din Canalul Siciliei, povestește cum s'a desfășurat crâncena bătălie

(REPORTAJ SCRIS EXCLUSIV PENTRU „GAZETA TRANSILVANIEI”)

Ofițerii de marină și aviație care au luat parte la uriașul duel aero-naval din Canalul Siciliei, desfășurat la 10 Ianuarie trecut, sosiți la Tanger în concediu de odihnă, ne-au povestit în amănunt o seamă de episoade ale acestei bătălii.

Locotenentul de marină J. L. — rănit în această luptă pe viață și pe moarte, — deși foarte tânăr, a luat parte la șapte bătălii navale, iar vitejia sa i-a adus în treagă cununa de lauri a gloriei militare. Ca pe orice om de fapte, îl faci cu mare greutate să-și vorbească despre isprăvile sale. Ne-am adresat mai întâi lui atât din pricina prestigiului pe care îl are printre camarazii de arme, cât și pentru motivul că, deși îl urnești cu mare trudă la vorbă, odată ce a cedat, povestește cu un farmec inegalabil și cu o precizie rară.

„AVIOANELE INAMICE
COBORAU ÎN PICAJE FULGERĂTOARE”...

„Ziua de 10 Ianuarie, — începe să ne povestească locotenentul J. L. — este o zi pe care numai cu greu o vor putea uita toți aceia care au luat parte la lupta din Canalul Siciliei.

„Între Pantelleria și coasta africană se afla în dimineața aceea o mare parte din unitățile engleze din Mediterană, care aveau însărcinarea să ocrotească un mare convoi de nave ce trebuiau neapărat să ajungă la bazele din Grecia. În același timp aveau ordinul să împiedice convoaiele italiene care veneau dela Trapani sau dela Palermo, spre Libia.

„Pe neașteptate, în timp ce navigam normal, am văzut apărând pe cer aparate de vânătoare și de bombardament inamice care se îndreptau cu mare viteză în spre formația noastră. Vreo douăzeci de avioane italiene și germane, după ce au ajuns deasupra noastră, s'au avârlit, de la trei mii de metri într'un picaj fulgerător, asupra portavioanelor „Illustrious” și în ciuda reacției imediate a tuturor tunurilor vasului, deslănțuite ca un vulcan, mai multe bombe lansate de avioanele noastre, încât vasul lovit de valuri uriașe a început să se clatine și să „ru-

leze” atât de tare, încât cu toții ne așteptam ca dintr'un moment într'altul să se scufunde. Ne-am închipuit chiar că „Illustrious” a fost lovit de moarte. Acest lucru s'a întâmplat însă ceva mai târziu: un al doilea asalt în picaj aproape vertical al avioanelor inamice, a lovit nava portavioanelor o bombă de 500 kg. în tribord și cu altă bombă de același calibru în centrul pupii.

„Cu groază ne-am dat seama că împotriva noastră aveau și avioanele torpiloare italiene, care operau cu o îndrăzneală impresionantă și cu o precizie desăvârșită”

„Între timp, de pe „Illustrious” au decolat mai multe avioane de ale noastre pentru a angaja lupta cu aparatele inamice. În vreme ce atacul împotriva portavioanelor era în toi, alte escadrile adversare se avârliau asupra unităților de escortă și a vaselor din convoi. Pe mare și în aer salvele se încruciau nenumărate ca niște spade incandescente.

„Avioanele de bombardament italiene și germane, după fulgerătoarele lor picaje, au dispărut, după ce au zburat câteva sute de metri aproape de suprafața apei. Alte valuri, însă, de bombardieri le luau locul presărând deasupra navelor noastre o ploaie de foc și de fier îngrozitoare. Una din bombele de mare calibru a lovit de data aceasta nava „Illustrious” în plin, sfărâmându-i complet partea centrală și pricinuindu-i nenumărate și grave pagube la mașini.

„Imediat ce portavionul a dat semnalul de alarmă, câteva unități ușoare au alergat în ajutorul lui, în timp ce unitățile de mare tonaj organizau apărarea împotriva atacurilor din ce în ce mai violente ale aviației inamice care se cobora până lângă noi, lovind și întrebunțând manevre de degajare împlinite într'un stil care ne făceau să fim mândri de astfel de adversari.

ASALTURI
PÂNĂ LA APUSUL SOARELUI

„Asalturile aviației adversare, începute în zorii zilei, au continuat până la apusul soarelui.”

(Continuare în pag. 5-a)

Recensământul și problema administrativă

Recensământul din anul acesta se anunță ca un fenomen de răscruce în tradiția noastră statistică, atât prin serioasa sa pregătire, cât și prin amploarea și mai ales prin concepția care-i stă la bază. Dacă și prelucrarea sa se va face în același ritm și cu aceeași seriozitate ca lucrările pregătitoare, atunci vom putea fi mândri de a fi contribuit la o operă de așa mari proporții, încât urmările nici nu pot fi întrezărite încă azi în toată plinătatea lor. În orice caz, recensământul, așa cum a fost conceput, conține un indiciu al maturizării noastre politice și al unui spirit realist nou, hotărât să dea altă direcție alcătuirii noastre de stat. Ferindu-se de a porni dela idei preconceptuale sau ideologii de împrumut, recensământul nu urmărește decât să cunoască fenomenele adevărate din cuprinsul țării, în toată complexitatea și înlăturarea lor firească, pentru a putea oferi documentarea necesară rezolvării problemelor capitale, în felul care se impun dela sine, nu cum dorința sau interesele noastre particulare le vâd.

Am arătat în diferite articole însemnătatea recensământului din punct de vedere național și valoarea sa necontestată pentru susținerea și apărarea drepturilor noastre vitale, mai ales în împrejurările de față și în așteptarea evenimentelor ce vor veni. Vom încerca astăzi să amintim pe scurt una din acele probleme care au preocupat toate cărmuirile noastre, dela răboi încoace, fără a putea găsi o soluțiune multumitoare și definitivă, cel puțin pentru răstimpul mai îndelungat al unei generații. Este problema organizării noastre administrative, a cărei defectuositate și nepotrivire este zilnic simțită până în straturile cele mai adânci ale poporului.

Mai ales în Transilvania, unde există o îndelungată și verificată tradiție în această materie, coeziunea statului însăși menținându-se, secole de-a rândul, din cauza structurii anorganice a multiplelor elemente naționale divergențe din cuprinsul fostei monarhii austro-ungare, numai printr-o potrivită organizare administrativă, orice lipsă și imperfecțiune a administrației a fost simțită atât de intens, încât a luat adesea proporțiile unei adevărate probleme politice, chiar de prim ordin. Dacă se analizează cauzele care au împiedecat până acum găsirea unei soluții multumitoare pentru această problemă, atunci, între altele numeroase de ordin personal, de coteric, castă sau locale, una din cele mai principale este completă necunoaștere a realităților, lipsa unei priviri de ansamblu care să

(Continuare în pag. 6-a)

de Nord? Aceste industrii nu pot trăi fără poarta lor naturală dinspre răsărit. Este un adevăr confirmat de atâtea ori de realități și evenimente istorice.

Dar este și răspundera și-a putut lua statul ungar asumându-și diriguirea vieții economice din partea de nord a Ardealului. Evenimentele social-economice din această parte vor arăta poate mai curând decât putem bănui, gravitatea acestei greșeli. Știrile transmise în zilele acestea dela Budapesta ne arată începutul.

Economia ardeleană, prin condițiile naturale, geografice și istorice, care stau

la temelia ei, formează o parte din încheietura economică a țării noastre. Orice bucată ruptă din această încheietură e sortită morții. Prin prisma acestei organicități trebuie privită și economia din partea de nord a pământului transilvan.

Dacă industria mare ce am dezvoltat-o și am lăsat-o noi în Transilvania de Nord își închide astăzi porțile, aceasta nu se întâmplă din cauze de circumstanță economică și politică. Industria aceasta cade, pentru că i s'au luat temelurile de viață odată cu ruperea ei din teritoriul politic al României. Fabricile mari de acolo își închid astăzi porțile;

măine vor fi transportate poate la Budapesta sau vor fi date la fier vechiu. Dar ce va face populația muncitoare din Transilvania de Nord? Altădată, când Transilvania se găsea sub stăpânire ungurească, populația sărăcită a acestei provincii era împinsă spre emigrații în masă în România și în America. Ce va face acum populația din Transilvania de Nord? Pentru noi, întrebarea are o foarte mare importanță, pentru că acolo sunt Năsăudenii, Someșenii, Sătmărenii, Sălăjenii, Maramureșenii și Bihoreniții noștri. Ce vor face ei?

AL. BĂRBAT

Minte și inimă românească

Cultul forței

Filmul german *Victoria dela Vest* invadează mult pe spectatori care știu să înțeleagă mai mult decât imaginile faptelor care se perindă pe ecran. El ar putea fi prilej de multe comentarii, într'un lung șir de articole. Dintre cele multe idei pe care mi le-a stârnit vederea lui, nu mă voi opri azi decât la una, care mi se pare esențială. *Victoria dela Vest* poate fi exprimată într'o formulă critică foarte simplă: este ilustrarea mai splendide desfășurări a forței! Forța umană, în tot ce are ea mai specific, în încordarea ei bine organizată și bine disciplinată în vederea realizării unui scop, aceasta este icoana și ideea ce se desprinde din toată mișcarea succesivă a filmului. Forța, acest cuvânt plin, care acoperă o realitate etern omenească și de a cărei necesitate și neîntreruptă prezentă în univers omul trebuie să fie convins. Am înțeles cum mai bine decât oricând de ce au fost învinse — sau aproape — democrațiile: pentru că n'au vrut să țină seama de această constantă a sufletului omenească. Democrațiile au disprețuit forța și au luptat împotriva ei. Democrațiile au cântat să desființeze forța din propriul lor sistem și de aci a venit prăbușirea lor. Căci forța este singurul fundament posibil al unei națiuni. Fără ea, o națiune se fărâmă, așa cum s'a fărâmat Franța. Franța s'a prăbușit nu fiindcă n'a avut forță. A avut și ea tunuri grele și tancuri teribile, a avut fortificații și a avut și avioane. Unii spun că n'a avut destule și fac un calcul de proporții cantitative. Complet greșit. Franța a avut și forță, dar a disprețuit-o. Și disprețuind forța, a subestimat și forța adversarului fiindcă neprețuind forța nu a putut s'o calculeze la justa ei valoare, dar mai ales nu și-a putut-o întrebuința pe a ei însăși, fiindcă disprețuind-o n'a avut încredere în ea.

Fiindcă forța nu este o simplă cantitate și nu este un simplu element material. Greșala democrațiilor a stat în aceea că raționamentul lor simplist a pus forța în categoria elementelor inferioare, tehnice, exterioare, materiale și raționamentul e fundamental greșit.

Forța materială, mecanică, nu există. Dacă forța ar fi pur mecanică, atunci s'ar svârli în luptă numai mașini și ele ar decide soarta unei bătălii! Dar mașinile n'au suflet și nici creiere; singure, ele nu obțin nimic. Mașinile se cer conduse și conducerea o are omul, adică ceea ce în om e superior: spiritul. Democrații priveau războiul ca pe un match de box. E ciudat că democrații, care s'au delectat ani de zile după 1918, la spectacolele de box, unde într'adevăr forța brutală se desfășura în toată brutalitatea ei inconștientă, pe plan mare, politic, dispre-

țuiau forța armată! Dar războiul nu e un simplu box! El e o desfășurare de forță materială, condusă, stăpânită de spiritul omului. *Victoria dela Vest* o dovedește deplin.

Într'un război, fiecare soldat trebuie să aibă cunoștința desăvârșită a mașinii pe care o conduce: cunoștința e de ordin spiritual. Dar nu numai atât. El trebuie să aibă conștiința clară a scopului către care tinde și conștiința rezultatului pe care-l poate obține cu mașina pe care o conduce. El trebuie să aibă înțelegerea superioară că e un element din marele șah care se joacă și să contribuie conștient și coordonat cu celelalte elemente, la cucerirea victoriei finale. Dar: pentru asta el trebuie să aibă conștiința forței și cultul ei! Ori, aceasta e de ordin spirituală. O mașină condusă de un om care o disprețuiește e un element mort, fără efecte practice. O mașină condusă cu dragoste și cu conștiință devine un element viu. Ceea ce dă eficacitate mașinilor nu e forța lor oarbă, în sine, ci forța spirituală a celui care le conduce.

Dar mai e ceva. Războiul din Vest a fost câștigat înainte de toate de pionieri. Acești soldați a căror armă a fost ciocanul, sapa și mai ales brațele lor, care au reparat poduri și căi de comunicație, care au tăiat sârma ghimpată și au înlăturat bariere, pietroane și toate obstacolele puse în calea mașinilor, acești oameni a căror muncă a trebuit să fie condusă de tenacitate și de istețime a minții, mai ales aceștia sunt marii eroi ai războiului! Dar munca și forța acestora e muncă mai ales sufletească și spirituală și abia în al doilea rând mecanică și exterioară.

Și în sfârșit: războiul nu se câștigă numai cu mașinile și cu pionierii, ci cu felul în care acestea sunt coordonate și dirijate de sus, de comandamentul suprem. Conducerea unei armate hotărăște soarta războiului. O armată poate fi oricât de bine înzestrată cu mașinării: dacă ele nu sunt bine călăuzite de spiritul generalilor ei, la ce servesc acestea? Iată dar că, vorbind de forță, ajungem de fapt tot la spiritul omului. Și ceea ce trebuie să admirăm în desfășurarea gigantice forțe a armatei germane nu e mașina, ci creierul omenească care a știut să o folosească! Forța exterioară, brută, automată, nu există fără spiritul omului care să o întrebuințeze. Iar atunci când admir această forță nu admir roțile și suruburile ei, nici obuzele și gloanțele, ci admir forța spirituală care a utilizat și condus toate acestea.

Însă, pentru a putea mării o asemenea forță trebuie să ai conștiința ei și cultul ei! Ori, în armata germană această conștiință a forței și cultul ei există prezente

dela comandantul suprem, până la ultimul soldat dela bucătăriile de companie! Și conștiința aceasta e de origine spirituală. Astfel: *Victoria dela Vest* nu prezintă dezlănțuirea oarbă a unei forțe pur mecanice. Dimpotrivă: el ne înfățișează cea mai uimitoare sforțare colectivă conștientă, cea mai perfectă conducere spirituală a forței. În toată defilarea mașinării de război se vede spiritul omenească care a sistematizat, a conceput, a condus și a coordonat cu genială pricepere pentruca rezultatul să nu poată fi în niciun fel îndolnic.

Aceia care judecă superficial și care spun că războiul modern e războiul mașinilor și nu al croismului uman dovedesc a nu pricepe nimic din ceea ce este aparent și din ceea ce este esențial. Căci tancul, avionul și mașinile de orice fel nu însemnează nimic mai mult decât tunul și chiar sabia și arcul. Sabia și arcul sunt tot niște mașini, doar de origine mai veche și un observator superficial ar fi putut spune, acum o mie de ani că îndeosebi războiul a fost câștigat de sabie și arc și nu de oameni! Nici de cum. Tancul și avionul sunt doar săbii și arcuri ceva mai complicate și nu ele decid soarta bătăliilor ci aceia care le conduc. Iar conducerea nu a avut-o niciodată vreă mașină, ci totdeauna creierul omului.

Forța nu trebuie disprețuită, ci cultivată și admirată. Căci ea este în ultimă analiză unul din variatele instrumente pe care le folosește tot spiritul omului. Și spiritul omului se pierde atunci când disprețuiește acest instrument. Căci o veșnică înțelepciune pe care învățământul democratic, totdeauna superficial, a înlăturat-o și a uitat-o este că spiritul se apără cu forța, că pacea se apără cu armele.

În *Victoria dela Vest* am admirat forța ca pe una din formele de expresie a spiritului uman.

OCTAV ȘULUȚIU

Conferințele Institutului de Cultură Italiană, secția Brașov

Institutul de Cultură Italiană din România, Secțiunea Brașov, anunță conferința d-lui Prof. Dr. Mariano Baffi, dela Institutul de Cultură Italiană din Alba-Iulia, care se va ține Miercuri, 26 Martie a. c., la orele 19, în sala Institutului din Calea Victoriei No. 4. Conferința va purta titlul: „Poezia italiană a secolului nostru”. Iar pentru ziua de Luni, 31 Martie a. c., orele 19, conferința d-lui Prof. Dr. Giuseppe Petronio, directorul Institutului de Cultură Italiană din Iași, care va vorbi despre: „Leopardi”. — Intrarea liberă.

Jon al poporului

M'am vrut de-atâtea ori un rapsod anonim,
O liră atârnată de-un copac,
Un mormânt fără cruce în țintirim,
Neîngrijit și sărac...

Să spun simplu, pe înțelesul tuturor,
Cu mireasmă de suer
Poeme care să se prelingă'n popor
Ca o adiere de fluer.

Vorbele lor, uneori rostogoliri de stânci
Și scăpărări rebele
Inima poporului în colcăiri adânci
Să se regăsească în ele.

Alteori ca apa Mureșului lin
Să curgă ritmurile moi
Ca soaptele dulci pe jumătate suspin
Când trec zefirii prin foi...

Ca pe-un cântec al tuturoră țara și ană
Mai departe, mai departe.
Să le soarbă viața cărturarilor, fărani,
Ca dintr'o carte...

Și așa poemele simple și anonime
Ca apa limpede a izvoorului
Cântate, să se creadă în mulțime
Că-s născocite de vreun Jon al poporului.

TEODOR MURĂȘANU

Conferințe e Institutului de Cultură Italiană

„Giorgione și pictura venețiană a Renașterii“

În cadrul conferințelor organizate de Institutul de Cultură Italiană din Brașov, d. Prof. Ruggero Palmieri a continuat Miercuri, 19 Martie crt. conferința sa tratând despre „Giorgione și pictura venețiană a Renașterii. Dsa a arătat că Venețienii n'au primit cu multă însuflețire manifestările umanismului datorită temperamentului lor, a așezării geografice și a apropierei Veneției de orient care a împiedecat victoria clasicismului. Orgoliosi și conștienți de o civilizație proprie, Venețienii nu au suferit prea multe influențe din afară. Singură biserică și-a dat seama că pictura poate fi folosită cu roade ca propagandă religioasă mai ales că nu se inventase încă tiparul. Și aici însă Venețienii au deiat dela calea adevarată, icoanele religioase reprezentând mai mult o viață de belșug și sfinți „aristocrați” din Veneția. Pictura realistă ne apropie de Giorgione care este un pictor limpede, fără penumbre, numai lumină.

Congresul naționalităților din Ungaria din anul 1895

— Din jurnalul Dr-ului Ioan Rațiu —

În jurnalul în care dr. Ioan Rațiu își nota în temnița din Seghedin impresiile zilnice, se găsesc următoarele însemnări despre încercările de strânsă colaborare între minoritățile din Ungaria pentru a se putea apăra mai eficace împotriva opresiunii guvernelor dela Budapesta.

„Imi aduc bine aminte că din 1868 până către 1878, deputații naționalităților din dieta Ungariei au lucrat în unire pentru asigurarea drepturilor naționale, dar această acțiune comună a rămas restrânsă între câțiva deputați sârbi, sași și români aflători în dietă. Popoarele din țara sau rasa numitelor naționalități ne-naghiare, au rămas indiferente și între ele n'a fost vorba de o acțiune comună.

În 1892 tinerimea naționalităților s'a întrunit și a fraternizat la banchetul dat în onoarea deputațiilor de trei sute, care a dus memorandumul la Viena spre a-l prezenta regelui. Tinerii dela universitățile din Graz și Viena, sub conducerea lui A. C. Popovici, Vaida și alții, au cultivat și înainte de 1892 frățietatea între tinerimea naționalităților.

În 1892, spre toamnă, am trimis în numele comitetului pe E. Brate la Turóc-Szent-Márton, unde s'a întâlnit cu Mudrony și câțiva conducători de ai Slovacilor, cu cari s'a înțeles deplin asupra unor acțiuni comune. De aici a plecat la Agrem unde a convenit cu Dr. Franck dela „Agrammer Tagblatt” și cu un canonic de mare influență, precum spun, o mână dreaptă a lui Strésmaier pe care l'a înfruntat regele pentru telegrama trimisă la Moscova și care i-a răspuns: „Conștiința mi-e liniștită Majestate”. Croații au promis ajutor moral dar nu și intrarea lor în alianța naționalităților.

De aici E. Brate a plecat la Sârbi și s'a întâlnit cu Gavrilă și mi se pare cu Dr. Polit. Partidul radicalilor, urmașii și aderenții lui Niletici, cu multă însuflețire s'a alăturat de părerile noastre de a înființa cât mai curând alianța naționalităților, dar partidul lui Polit făcea excepțiuni, că nu vede între memorandumii pe Mocsónyi și Babes, cu care el a lucrat și luptat în Parlamentul țării pe la anul 1870. De părerea ca să atragem în tabăra noastră și pe susnumiții, a rămas Polit

până la congresul care s'a ținut dela 10 August în capitala Ungariei.

E. Brate din Neoplanta a plecat la București, dar fără să-i fi dat noi o misiune, a făcut călătoria aceasta în treburi private și cum am auzit mai târziu, pentru a încasa unele pretențiuni ale tipografiei sale.

În prima Decembrie 1892, am făcut și eu cu soția mea o excursie la București, ca să mijlocim mutarea cununaței mele Augusta dela Braïlla la București, ceea ce mi-a și succed, prin intervenirea lui Maiorescu, pe care-l cunoșteam de copil mic. Asupra celor întâmplate în 15 zile cât am stat la București, mai pe larg voi face însemnări în memoriile mele dacă voi avea timp a le scrie. Până atunci însemn în acest loc, că atât înaintea miniștrilor cu care m'am întâlnit și în societatea privată și la banchete, am accentuat politica noastră seculară de a lupta pe căi legale pentru ameliorarea stării și poziției în care ne aflăm și am reprobat manifestările care pot servi de pretext contrarilor noștri de a ne timbra de irendentiști, ce n'am fost niciodată; din această cauză, m'am opus cu toate puterile contra hotărârii tinerimei de a mi se face ovațiuni. Părerea mea de a nu mi se face ovațiuni, a fost susținută și de d. Sturza.

În 16 Decembrie am plecat din București la Sibiu, unde abia am stat vreo 2 săptămâni și am plecat cu E. Brate la Viena, unde ne-am întâlnit cu conducătorii Slovacilor și cu Dr. Gavrilă, trimis din partea Sârbilor radicali. Chiar în

momentul plecării am primit o scrisoare dela Dr. Polit, în care se scuză că nu poate merge la Viena, locul destinat a ne întâlni și consulta asupra unei acțiuni comune în cauza națională.

În Viena m'am întâlnit și cu A. C. Popovici, care la invitația noastră a venit dela Graz, anume, ca să participe la consultările începute, spre a stabili programul noiei acțiuni comune a celor 3 naționalități, a Românilor, Sârbilor și Slovacilor.

După o consultare de 24 ore, programul comun de acțiune a fost stabilit și subscris din partea celor prezenți.

De față au fost din partea Românilor, eu, Brate și Popovici, din partea Slovacilor Mudrony, Dr. Stefanovici și Daxner, din partea Sârbilor Dr. Gavrilă singur. Procesul verbal s'a redactat în limba germană și s'a subscris de către toți cei prezenți în trei exemplare, pentru fiecare naționalitate câte un exemplar. Tot cu această ocaziune s'a dat și o masă comună, la care afară de reprezentantul naționalităților a luat parte și tinerimea celor 3 naționalități.

Cu această ocaziune, am vrut să cercetez pe șeful cabinetului împărătesc, dar acesta presupunând că am să vorbesc cu el în cauze politice, m'a îndreptat la Papai. I-am trimis însă răspuns, că eu cu el personal am avut de a vorbi, cu Papai nu voi să am nici o treabă. Excelența sa era încă tot rău dispus din cauza supărării avute prin primirea Memorandumului. El primise din mâna mea Me-

Recensământul și agricultura

S'a spus de-atâtea ori și s'a repetat până la banalizare formula că suntem o țară structural agricolă, că trebuie să dăm o importanță deosebită acestei ramuri de producție și că singura noastră dezvoltare industrială ar putea să aibă la temelie materiile prime produse de agricultură; deci este vorba aici despre o industrializare a produselor agricole. Drept argument, toți susținătorii acestei teorii, — pentru că lucrurile au rămas în fața teoriei, — citau țările civilizate din Apus, care posedă o dezvoltată industrie derivată din agricultură, iar ca metode de realizare, așezarea agriculturii noastre pe baze intensive.

Ca și în industrie și comerț, s'a vorbit și aici foarte mult, dar nu s'a făcut nimic concret. Agricultură noastră a vegetat în forme primitive, din care cauze producția agricolă nu a atins niciodată cifra cerută de o rațională organizare.

Despre inventarul agricol să nu mai vorbim. El a rămas moștenire din moștrămoși, iar pământul — bogatul și sfântul nostru pământ românesc, — răscolit numai la suprafață, a dat atât cât i s'a cerut și nimic mai mult. Apoi, despre o standardizare a cerealelor sau fructelor noastre iar nu poate fi vorba, deși grâul românesc este cel mai căutat pe piața internațională, iar fructele noastre rivalizează cu cele mai căutate fructe meridionale.

Cu un cuvânt nu s'a făcut nimic în agricultură; un lucru care să marcheze un progres și care să aducă după sine și ridicarea standardului de viață dela sat, deși încă de pe băncile școlii primare copiii noștri au învățat că „România este o țară eminamente agricolă” și deși viața noastră politică, — în ultimii douăzeci de ani, — și-a concentrat activitatea asupra țărănimii. Ba unii și-au atârnat chiar firme rezumate în cuvinte cu mireasmă de brazdă, căutând să facă dintr-un lucru extraordinar de simplu și de adevărat, doctrină.

Sinistră farsă!...

Astăzi se vorbește tot mai mult despre îmbunătățirea inventarului nostru agricol și despre o industrie națională suprastructurală agriculturii. Legăturile economice cu Germania, vor aduce, desigur, remarcabile îmbunătățiri în această direcție. Nouă ne rămâne însă un singur lucru de făcut: Să-i învățăm pe țărani să lucreze pământul rațional — în special pe cei din Vechiul Regat; — iar pe cei din Ardeal și Banat, să-i îndrumăm și să le dăm putere economică să depășească exemplul pe care ni-l furnizează, mai ales, gospodarul sas.

Un efort orgolios și o conștiință mai lucidă națională, ne pot da rezultate nebănuite. Și în special noi funcționarii, noi profesorii, noi liber-profesioniștii de la oraș, cari purtăm surtuc domnească, cu un cuvânt noi intelectualii, suntem datori să mijlocim, să ajutăm prin toate puterile noastre dezvoltarea agriculturii, pentru că toți suntem sau descindem din țărani.

morandul și promise a-l prezenta împăratului, dar voia s'o facă mai mult în taină decât pe față; Brate însă avea pretenții cu sine și împreună cu Sverhger sau cu acesta singur a comis indiscrețiunea de a publica în foile din Viena, câteva ore după predarea Memorandului, că acesta prin șeful cancelariei, va ajunge la destinațiune și prin această indiscrețiune l'a adus într-o pozițiune foarte neplăcută. Mai pe larg, despre acest incident într'alt loc.

La începutul lui Noemvrie 1895, mă aflam în București, tot în afacerea cumnatei mele Augusta. Acolo am aflat că amicul meu Coroian ar fi vorbit cu Hironymi și că acesta și-ar fi exprimat dorința de a vorbi și cu mine. Sosind acasă din București, am avizat pe conducătorii Sărbilor și ai Slovacilor că pe ziua când voi sosi la Budapesta să se aștepte ei acolo, ca în caz de a putea mijloci cu guvernul un modus vivendi, să mă pot înțelege cu ei și să statorim împreună condițiunile acestui modus vivendi, iar dacă cu guvernul nu vom ajunge la nici un fel de înțelegere, să purcedem numai decât la statorirea programului de acțiune și cu deosebire la pregătirea celor necesare pentru ținerca congresului.

Cu Hironymi nu s'a putut face nimic. El pretindea că înainte de toate să schimbăm programul național primit cu unanimitate de întreg neamul românesc din Ungaria și din Transilvania în 1881. I-am răspuns hotărât că nu s'a născut acel român, care să propună în vreoa conferință,

Suflete frânte...

Omul care ne-a agrăit zilele acestea, nu a putut să ducă până la capăt greul spovedaniei. Fiecare gând îi frângea rostul vorbelor, orice nou cuvânt se oprea în pragul rostirii și vrerea spuselor lui se talmăcea prin ostatal greu și 'n lacrimile amare cari înfloreau în privirile de obidă...

L-am cunoscut mai demult. Ca el, am cunoscut apoi alții. Toți cu frunțile plecate, cu gândurile duse totdeauna. Acolo unde lucra, lângă mașina aceea care-l silea să aibe grijile tot acolo la mersul pistoanelor și tijelor, vedeam cum mâinile sale încă nedeprinse, rămăneau uneori prinse în gol, năuce, ca și mintea lui pustiită. Ochii lui, nu căutau niciodată pe nimeni. Glasul lui, aproape că nu-l auzise cineva din jur. Inima, poate, îi cântă mereu, acele doruri, acele frânte nădejdi care pentru el sunt apuse pururea...

Nu se plângea nimănui. În această războire cu soarta, ele fusese înfrânt, dar nu putea să o mărturisească. Nici nu voia să creadă acest lucru. Totuși, în mintea și 'n inima lui, gândurile și nădejdiile așa de greu mai pot prinde viață...

Când, mai zilele trecute, a prins să-mi șoptească amarul spovedaniei, privirile îi erau oarecum luminate. Poate, pentru că vorbind, gândurile lui regăseau, în satul de dincolo, chipurile dragi, părăsite în graba pribegiei. Sau, pentru că, în inimă îi incolțise nădejdea aceea care i-o împărțisese un soț al lui, că lucrurile nu vor rămâne până-i lumea, așa. Destul, că la înșirarea durerilor, povara lor o stăpânea bărbătește și vorbele aveau în curgerea lor, vrajita melodie a litanurilor.

...A pornit atunci, de când cu urgia, în mare grabă, lăsându-și familia, cu atâți copii ce-i avea și cu bruma de avere în voia Sfântului. Lor — socotea el — nu le vor face nimic. Pe el însă îl stivu că-i Român dărz, cu dragoste fierbinte de țară, cu brațele pururea tari. A plecat. După pace și-a îmbrățișat familia și ogorul, după pace a mai rămas ca amiaza bihoreană să-i sărute creștetul, a pornit. Și sunt de atunci — uite — șase luni, de când nu mai știe nimic din părțile lui. A venit în orașul nostru cu desaga pribegiei. Aici, a intrat într-o fabrică, printre mașinile acestea cari nu au vreme să întârzie și să gândească asupra obidei lui. A mers greu la început. Nu-și putea strânge gândurile la rostul lucrului. Ele pribegeau — așa după cum umblă și acum — prin răsăritul satelor, bihorene. Pe fața lui trudită, nămintirile înfloreau zâmbetul bucuriei. Ră-

mănea așa pierdut, cu mintea dusă, ceasuri întregi. În casa sufletului, acolo în fereastra amintirilor, chipurile celor dragi îi trimeteau semnele dragostei... Mașina mergea în gol. Acolo unde fiecare minut este socotit, unde materialul este într'un continuu mers, visarea lui strica tot rostul. Șeful, striga la el, deșteptându-l. Uluit, de unde se afla, nu știa pe ce să mai pună mâna. Și unde pune, pune greșit și strica. Urmau, dojenirea și amenințări cu pedepsă. Ce putea el să spună? Cum să arate că el vrea să lucreze, că nu este revoștă sau lenă, ci altceva care nu-l lasă, nu-l ajută în munca lui de fiecare zi? Cum să priceapă, chiar frații lui de aici, acest lucru? Cum să le arate că mintea lui o vrea stăpânită, că puterea lui o vrea pusă aici, în slujba mașinei? Dar toate acestea nu le mai poate hotări el, că nu-și poate constrânge ființa la uitarea tuturor, că nu-și poate aduna gândurile numai la ceea ce este în jurul lui.

Astăzi, după atâtea vreme, el face la fel. Și ca el, atâți, cărora gândurile nu le pot fi stăpânite în veacul acesta de pribegie și plâns ardelean.

Câte apoi nu mi-a mărturisit încă, acest om, cu nădejdiile sufletului frânt, a privirile pururea pierdute. Este aceeași durere pe care o tănuie orice inimă silită la pribegie. E jalea atâtor ființe tridite, silită să-și ducă greul zilelor în locuri neînvațate, în drumuri neumblate și cu care — chiar de-ai lor fiind, se deprind greu.

Der, am încercat noi să-i arătăm, tot sbuciumul acesta va avea capăt. Că deprinderea muncii de aici, o va căpăta, că inimile noastre le înțelege fiecare bătaie a inimilor lor. Că toate Crișurile lor de tristețe, toată Detunata urgisirilor lui, frânge în sufletele noastre aceleasi dureri.

Le-am spus că satul lor va fi iarăși al nostru, că răsăriturile lor bihorene le vor lumina iarăș frunțile, că sfântul iconostas al bisericii lor din sat, le va primi iarăș sărutul sfințit al suferințelor...

Ne-a privit cu luminile ochilor mărite, de încăpeau în ele toate zorile. Ar vrea să creadă. Ar vrea să spună că într'aden'ir așa e, că și el același lucru îl poartă în inimă, că roată foamea lui e stămpărată zilnic cu aceste nădejdi...

L-am lăsat aici. N'am mai îndrăznit să adăugăm nimic, de teamă ca aceste gânduri să nu i se năruie. El crede, trebuie să nădăjduiască, așa cum fiecare din noi trebuie să credem și să nădăjduim.

Sufletelor lor frânte, noi trebuie să le aducem în fiecare zi, îmbărbătarea măcar de o clipă.

CONST. P. TAUS

Lucrarea recensământului din acest an are, mai ales pentru agricultură, o importanță covârșitoare. Datele ei ne vor arăta: standardul de viață rurală, puterea de producție a micii și mării proprietăți agrare, stadiul de dezvoltare a industriei casnice, puterea de cumpărare a micului agricultor și tot ceea ce ne poate fi prețios pentru a găsi o substanțială și îndrumătoare concluzie.

Suntem o țară bogată, incontestabil; dar bogăția trebuie exploatată. Exploa-

tarea sistematică și rațională cere date informative, cunoașterea trecutului și prezentului și mai cu seamă cunoașterea potențialului de activitate.

Să fim deci, prezenți la numărătoare! „Statul trebuie să fie în stare de permanentă mobilizare, organizarea lui trebuie să fie optimă și de-aceia ea nu poate rezulta din planuri sau idealuri administrative”. O prezență, o mobilizare conștientă națională se bazează pe realități. Și realitatea anului 1941, ne-o dă recensământul. GHEORGHE STOICA

cu atât mai puțin să exopereze acea modificare a programului înainte de a nu fi împlinit unele din dreptele noastre postulate, cu deosebire modificarea legii electorale și arondirea cercurilor electorale.

Despre rezultatul convorbirei mele cu Hironymi am raportat a doua zi conducătorilor sărbi și slovaci, cari la rugămintea mea, sosiră pe ziua numită în Budapesta. Le-am spus între altele că am atras atențiunea ministrului la declararea ce a făcut-o înaintea alegătorilor săi din Hatafeld, prin care a recunoscut că legea electorală din Transilvania e nedreaptă, asemenea și erondarea cercurilor electorale, și că ministrul a recunoscut și înaintea mea, că guvernul voeste să modifice legea electorală. După observările mele că ar trebui să se întâmple acest lucru cât mai curând, a răspuns că în anul acesta 1893, nu are timp să se ocupe nici guvernul, nici dieta cu revizuirea acestei legi, dar promite că la toamna anului viitor 1894, va supune dietei proiectul de lege privitor la legea electorală. Observând eu că la anul viitor poate nu va mai fi ministru și nu va mai putea duce la îndeplinire promisiunea ce o face, a răspuns că chiar și în acel caz dânsul va rămâne de această părere și va lucra ca deputat pentru realizarea ei.

Pentru că nici un modus vivendi cu guvernul nu se poate face, ne-am întrunit delegații celor trei naționalități și am statorit programul de acțiune comună.

Punctul principal din program a fost a sustine integritatea Statului și a lupta pe cale legală pentru realizarea cunoscutelelor noastre postulate. Alianța naționalităților nu este făcută cu scop de a ataca națiunea maghiară sau de a stârni ceva în contra ei, ci de a câștiga drepturile ce li se cuvin naționalităților. După statorirea programului comun de acțiune prin susarății delegați, colegul Coroianu a avut încă o audiență la ministrul Hironymi, căruia cu ocaziune i-a spus că naționalitățile s'au înțeles deja între ele și vor ține cât mai curând un congres. Ministrul a fost foarte surprins și s'a silit a dovedi că alianța noastră cu Slovacii nu ne poate fi de folos, că guvernul în anul viitor va prezenta un proiect pentru modificarea legii. Coroianu a răspuns: „*Sapte, fapte, Excelență, așteaptă de mult Românii, iar nu vorbe și promisiuni*”.

Abia au trecut 10 zile dela întâlnirea noastră cu ministrul și procesul Memorandului, care de mult era dat la o parte, s'a pus în mișcare și cu o grabă febrilă s'au adus hotărârile mai de multe ori respinse și totuși în cel mai scurt timp, trecute la valoare de drept, prin care am fost citați înaintea Curții cu Jurați din Cluj, unde ne-am prezentat la 7 Maiu 1894.

Conform programului de acțiune stabilit în Noemvrie 1893, de sus amintirii conducători ai celor trei naționalități congresul acestora trebuia să se țină până la finea anului 1893 și spre acest scop

Imagini din războiul actual

Cu atenția încordată

Marinarii de pe curățitoarele germane de mine cercetează marca.

Căinii în război

Un soldat german trecând câinii cercetași printr'o apă.

eram obligate toate trei naționalitățile de a pregăti câte un memorial și într'un timp anumit a-l comunica celorlalte două naționalități. Aceste trei memorandre trebuiau să servescă de bază lucrărilor și avea scopul de a servi de bază la desbaterea ulterioară ale conducătorilor și eventual de bază a deciziunilor congresului. Slovacii la timpul hotărât ne-au trimis memorandul făcut din partea lor pe care l'am predat imediat lui Cristea ca să pregătească și dânsul din partea noastră memorandul în chestiune.

Procesul Memorandului a întrerupt lucrarea mai departe pentru congres și desființarea comitetului urmată în Iunie 1894, ne-a făcut imposibilă ținerca congresului, cu atât mai vătos că după condamnare îndată am fost puși sub paza poliției și opriti de judecătorul de instrucție să părăsim locuința fără știrea lui. Chiar nici folosirea băilor pe baza atestatului medical nu mi s'a permis.

Sarcina executării lucrărilor înecutate de noi a rămas pe umerii acolora cari au urmat după noi în conducerea afacerilor naționale. Congresul s'a ținut la 10 August (1895) și a reușit de minune, dar s'a simțit mai vătos la început că clerul înalt a fost ignorat și o parte mare din presa națională a fost surprinsă de convocarea congresului, dar, spre lauda ei fie zis, s'a ridicat peste ambițiunea vătămată și s'a alăturat la concluziunile aduse.

Al doilea congres al naționalităților va reuși, sigur și mai bine. (Obs.

Insemnările unui gazetar italian

Istoria maritimă a Angliei își trage datele din cele mai odioase băi de sânge

Pirații „Maiestății Sale” înălțau, pentru a insufla spaimă, un steag negru care avea brodat cu alb un cap de mort

— „Ca un rug uriaș Londra gotică a ars în trei zile” —

Un călător, venit de curând din Londra, ne povestește acum câteva zile, de străzi londoneze astupate cu moloz, de clădiri pe jumătate distruse, de conducute smulse, amintindu-și de strania impresie încercată prima oară când de pe coasta înaltă și conușie a Doverului ajunsese, trecând printr-o câmpie arsă și mlăștinoasă, în Metropola.

Orașul îi păruse mare, modern, străbătut de străzi lungi, întretăiat de parcuri verzi, umede, dar nicidecum impunător și grandios, căci după cum se știe, cetatea întemeiată de Cezar, peste bălțile Tamisei, a fost distrusă în 1666 de un incendiu uriaș.

Mănăstiri vechi, clădiri masive și grosolane, bolti povărnite, palate normande, „hall”-uri luminate de deschizături strâmte, case de lemn cu acoperisuri roși și tavane joase, totul fusese mistuit de flăcări, împreună cu mobilele prețioase de stejar galben, cu mesele de refectoriu, cu jeturile de lemn masiv, covoare împetustite care în zilele de sărbătoare erau atârinate la ferestre, cu mesutele cismarilor, mesele mari ale neguțătorilor de peste, mesele copistilor și puilele droghistilor ce cu dușenele și teighelele lor împiedecau circulația pe străzile strâmte și noroioase.

Ca un rug uriaș, Londra gotică a ars în trei zile. Când s'au deșteptat din somn, locuitorii ei au fost nevoiți să reculească o cetate întregă. Pornind dela orașele de pe continent și dela frumosele palate din Franța și Italia, ei au vrut să creeze un stil clasic nordic, foarte adesea mohorit și monoton. Clădirile neguțătorilor avuți se înălțară pe amândouă părțile bulevardelor largi, cu neverosimile scări mari și tavane înalte și aurite; clopotnițele de biserică cu mici colanade fură înălțate spre cer; vechia catedrală a Sfântului Paul a fost restaurată. Clădirile noi s'au înegrit însă repede din pricina cărbunului întrebunțat drept combustibil și au căpătat o patină veche; străzile largi au fost eroile conform cu timpurile moderne, la fel și palatele alinate după o simetrie, dar înima cetății, clădirile sacre impunătoare, depozitare de istorie, ce fac gloria Parisului și a vechilor cetăți germane și italiene, dispăruse pentru totdeauna.

CINE A „CUCERIT” INDIA ȘI ÎN CE FEL

Au apărut, însă, triponurile, spectacolele colorate, tăruguțele de femei albe și de sclavi negri din Virginia, Metropola, în aparență frivolă și voioasă, ascundea în beciurile sale mistere de sânge și viciu, unde au crescut germoniile tuturor tarelor Londrei de azi, printre care alcoolismul și somnolul, fac cele mai mari ravagii.

Călătorul pomentea la început, a văzut, într-o seară, la iesirea unui teatru, un biet om care cerșea sprijinit de un colț al lui *Piedilly Circus*; pe un afiș atârnat de gât se putea citi: „John Brougham mulțat din războiul mondial. Rănit la Arras 1916.” Astfel răsplătește Anglia pe cei ce și-au vărsat sângele pentru mărirea ei!

Doză milioane de săraci, cifră încă neatinșă de vreo altă capitală modernă, trăiesc pe ulițe infecte și sinistre, masă inertă și mizerabilă pe care guvernul încearcă să o elimine prin fel de fel de măsuri absurde, cum este bunăoară aceea a controlului nașterilor (birth controll). Numai pe aceștia îi apasă războiul aerian; bogății au avut grădă să se refugieze în provincie, să-și pună la adăpost comorile lor și să-și trindă copiii în America. Chiar dacă Londra va rămâne în picioare, se vor păruși cei cari, din pricina lăcomiei lor, au creat o lume ce se sbate într-o mizerie desnădăjduită. Imperiul colonial al Angliei înjghebat „cu lovituri date pe la spate și prin expedițiile corsarilor”, va reveni popoarelor care au dreptul, prin opera de civilizație făcută, la un

traie corespunzător. Să nu uităm că toată India până la granițele munților controlate de „highlanders”, a fost cucerită de doi aventurieri, Clive și Hastings, acesta

Primul drapel al marinei engleze a fost stindardul negru cu cap de mort

Totdeauna „orice acțiune engleză se sfârșește printr'un măcel. Războiul „cipay”-ilor este una din ultimele groaznice cruzimi care au scandalizat omenirea”, ultima dintr'un șir nesfârșit început în zorii veacului al XVI-lea în mările Antilelor, când Englezii nu aveau încă putere de expansiune.

În sfârșit, de câte ori plecam de pe Insulă — „Nestemata încrustată într'o mare de argint” — cum a definit-o Shakespeare, — de atâtea ori pirații prădau și incendiau centre, cetăți și castele, scufundând nave, scământând cadavre și distrugere pe oriunde treceau, adesea numai pentru o sadică plăcere. Pentru funcționarii *Companiei Indiilor* era, după spusa lui Burke, un mijloc de a-și procura, în grabă, mari avuții. „Mănași de lăcomie năvălesc, unul după altul, ca niște nori de pasări rapace, împinși de o necurmată și mereu sporită poftă de pradă”, având ca deviză cuvintele lui Hastings: „Când ai trecut dincolo de *Ecuator* orice concept moral dispăre, la fel ca și anumite animale”.

Și orice concept moral era într'adevăr mori pentru pirații de cele mai multe ori usasini scăpați călăului, intriganți, trișeri, toți indivizi cărora fuga pe mări le oferea putinta de a-și continua viața plină de nelegiuiri. Incurajați și subvenționați, pe rând, de Regina Elisabeta și de James I., precum și de familiile nobile ale Regatului, navigau cu certificate eliberate de Suveran, care îi și apăra când erau făcuți prizonieri, capturând toate navele ce le întâlneau în calea lor, dăunând și împiedecând în felul acesta comerțul celorlalți. Adesea prada jefuită de pe corăbiile spaniole, care duceau Patriei Mame aurul și comorile provinciilor Americii, era atât de mare, în cât ar fi putut îmbogăți pe toată viața pe pirați, reprezentând astfel pentru Suveran și familiile nobile ce-i subvenționa cea mai bună investiție de capital. Navigau în general fără steag, arborând pe cel al tuturor națiilor, pentru a amăgi corăbiile pe care voiau să le însusească. Câte odată, când erau siguri că pot captura corăbiile pe care voiau să le atace, înălțau pentru a insufla spaimă, un steag negru care avea brodat cu alb un cap de mort.

CINE ERAU PIRAȚII COROANEI

Viața piraților era un amestec de vicii, de delict, de patimă, de crimă, de jafuri și măceluri, supușă regulilor unui cod foarte sever. Cine introducea pe bord o femeie era condamnat la moarte, la fel și cel ce își părăsea postul de luptă. Cel ce fura era debarcat pe o insulă pustie și lăsat acolo. Fiecare avea dreptul la o

„Faimosul Drake n'a fost decât o căpetenie dibace de pirați”

În ultima călătorie Drake a pornit cu o puternică escadră de treizeci de nave cu un echipaj total de două mii trei sute de oameni înarmați, a prădat orașul Vigo (Galicja), a ocupat Santiago (insulele Capului Verde) și a ajuns la S. Domingo pe care l-a jefuit, l-a incendiat în parte și i-a pângărit mănăstirile. Reîmbarcându-se, s'a oprit înaintea Cartaginei pe care a devastat-o după ce i-a furat comorile. În stratagemă utilizată în 1587 cu prilejul atacului îndreptat împotriva Spaniei, Drake, amintindu-și metodele sale pirateresti adoptă un procedeu cum nu se poate mai neuman: Nu ataca forțele militare ale Spaniei, ci prada, incendia și dărâma casele și proprietățile

din urmă mai puțin cunoscut ca războinic și mai mult ca „vampirul prădalnic” al Bonaresului, exploatat până la sânge de *Compania Indiilor*.

distribuție egală de alimente, iar răniții din timpul luptei primeau o compensație. Corăbiile corsare străbăteau la început mările Antilelor, coborau de-a-lungul coastelor Braziliei și navigau în apropierea drumului corăbiilor și a convoaielor spaniole de la Indiile apusene și până la capul S. Vincenzo. Apoi, trecând străimtoarea lui Magelan, începură să prade în Marea Sudului, unde au realizat câștiguri imense cu trudă puțină, deoarece corăbiile spaniole care navigau pe această mare erau dezarmate și nepregătite de luptă.

NAVELE PIRAȚILOR FRAU ECHIPATE ȘI ÎNȚETINUTE OFICIAL CU BANI DIN CASETA REGALĂ

Ambasadorii spanioli la Londra protestau împotriva pagubelor pricinuite Spaniei de aceste expediții, dar fără nici un rezultat. În 1564 s'a descoperit că fratele piratului Thomas Cobham, lordul Cobham și soția lui, doamnă de onoare a Reginei, precum și alte personaje de vază, primeau o parte însemnată din prada piraților. La prădăciunile lor lua parte și Regina. Mai târziu, John Hawkins, a echipat cu bani luați cu acte oficiale din caseta regală, o corabie de opt sute de tone, trei corăbii de tonaj mediu și două brigantine. În 1580 Drake, soț al Plymouth după o cursă în mările Americii, a fost întâmpinat cu o proclamație regală, care celebra ca un triumf sosirea corăbiei sale Drake, abia debarcat, dăruind Reginei, miniștrilor și personajilor influente de la Curte, daruri în valoare de 80.000 scuzi și procedând la lichidarea conturilor, a sporit procentul dat fiecărei libre investite liber de către englezi în expediție, cu patrușprezece libre de aur, nestemate și metale prețioase. Drake în drumul său a jefuit și distrus corabia „Nombre de Dios”, a capturat două convoaie, trecând dincolo de străimtoarea lui Magelan, a atacat Valparaiso, a capturat poi o corabie încărcată cu pesos de aur care se îndrepta spre Nord, a jefuit și a dat foc la tot ce i se ivise în cale, a prădat corăbiile mici ce transportau tezaurul regal, a atacat și Arica și Callao, a incendiat și a jefuit Guatulco, etc. Cu toate acestea a fost înobilat de Regina Bess și înfățișat ca pildă demnă de admirație tuturor supușilor, încât părea legal să te îmbogățești pe spatele Spaniolilor, întâlniți în largul mărilor. Sistemul odată generalizat, cei mai vârstnici din familiile nobile, neguțătorii îndatorați, persoanele ce nu aveau venituri suficiente, au părăsit tot ceea ce aveau ca să ia calea pradăi pe mare unde se asociau cu alți aventurieri formând astfel adevărate escadre navale.

Cronica cinematografică

„Inalta trădare” la Cinema „Corso”

În plin câmp oprește un automobil, din care coboară trei bărbați. Siguri că nu-i vede nimeni, ei își împart rolurile. Unul dintr'ansii capătă acte false. De acum încolo se va numi Schultz și va fi mecanic. El își urmează drumul pe joa, căci uzinele de avioane, pe care o să le spioneze, se află în apropiere. Ceilalți doi, Morris și Geyer, se înapoiază la oraș, unde trec drept străini.

La mica publicitate, apare un anunț: „Un supus străin, caută să intre în legătură cu un mare industriaș”. Din teancul de răspunsuri Geyer, agentul călit al unei puteri dușmane, își dă seama că un singur răspuns prezintă interes; acel al Dr. Brookau, constructor și inventator, înglodat în datorii din pricina iubitei sale Marion, care cheltuește fără socoteală. Bietul Brookau nu mai știe de unde să-și procure sume atât de mari. Acesta este omul de care au nevoie cei doi inamici.

Politia secretă și serviciul de contra-spionaj, stau la pândă. Anunțul din ziar li se pare suspect.

Morris, care cunoaște personalul întregului hotel, la care a tras, revede o veche cunoștință, pe D-ra Hilde Korner, secretara hotelului. Hilda îi povestește că logodnicul ei, Hans Klemm, nu mai e la bancă ci își face serviciul militar, cu repeziunea fulgerului, Morris pune la cale un plan îndrăzneț. Hans Klemm îi va fi unealtă. Logodnicul Hildei îl va sfătui, ca și înainte, ce anume hârtii de burză să cumere și mâine seara vor lua tustrei masa la „Regina”: Hans, Morris și Hilda.

Schultz a fost angajat ca mecanic la uzinele de avioane. Hârtiile lui au fost găsite în regulă și Schultz se arată a fi un mecanic priceput. Schultz află că se lucrează la un nou tip de avioane de bombardament.

Geyer și Brookau au căzut la înțelegeră. Dragostea pătimașă pentru Marion, îl face pe Brookau să uite de îndatoririle ce le are față de Patrie, și devine trădător. Geyer capătă planurile cari îl interesează și le trece peste graniță. Sub pretextul că sfaturile date de Klemm pentru cumpărarea de efecte de burză, i-au adus un câștig mare, Morris oferă soldatului Klemm, partea sa de beneficiu. Klemm nu vrea să primească banii, dar Hilde, văzând că această sumă ar putea să apropie data căsătoriei lor, îl sfătuiește să-i primească. În cele din urmă, Morris și Geyer dau jos masca. Klemm pare pierdut, dar ce un bun ostaș, el nu găsi alte decât o singură scăpare: povestește superiorilor săi, cele întâmplate.

Schultz a reușit să dispară pe bordul noului tip de avion de bombardament. Aeroplanul e urmărit. Morris și Geyer cer lui Brookau să le dea planul uzinelor hidraulice, al căror director e Auer, prietenul lui Brookau. Brookau e de acord. Cu ajutorul unei chei false, el va sustrage planurile. Dar politia veghează. În vreme ce în văzduh se dă lupta în care Schultz își găsește sfârșitul, Brookau e indentificat de Policie. Urmărit, Geyer își găsește moartea în mlăștini. Brookau moare aruncându-se în vid, dela o mare înălțime.

închis în Turnul Londrei. Incercă să se apere scriind o scrisoare lungă Regelui, în care își justifică conduita sa. Printre altele susținea: „Am făcut mai puțin de cât a făcut Parker jefuind Porto Bello ori alți corsari, incendiind Campeche și Honduras, împotriva cărora nimeni nu a protestat”.

În timpul procesului, care s'a desfășurat în ședință publică, el interpelă pe Președintele Tribunalului cu o îndrăzneală desnădăjduită:

„Ați mai auzit Dumneavoastră, ca o persoană care, întorcându-se în Patrie cu milioane, să fie acuzată de piraterie ori că ar fi corsar?”

Înalțul magistrat nu îndrăzni să răspundă. Ralejgh, însă, a fost spânzurat.

G. G.

La moartea lui Nicolae Titulescu

Vestea trecerii din viață a celui care a fost Nicolae Titulescu, ajunsă la noi în aceste zile de îngheț, când fulgi albi de zăpadă se cern domol și indiferent peste durerea unei țări cu hotarele sfărtecate, ne-a surprins și cutremurat prin tragedia și semnificativa ei inactualitate. Căci între aprigul nostru sbucium de acum, între reculegerea tăcută, dără și hotărâtă a țării și scânteetatea și agitata viață a celui dispărut, este o distanță tot așa de mare ca între autenticitatea rustică a Gorjului său natal și artificialitatea rafinată a ultimului său refugiu pământesc la Cannes, renumitul loc de întâlnire al lumii cosmopolite de al cărei stil, pare că, ne desparte un interval de secole, nu de câteva luni. Această permanentă distanță între el și țară este caracteristică și hotărâtoare pentru judecarea personalității sale.

În ea se cuprinde tragicul răscolitor al unei nepotriviri între fatalitatea înșelătoare a unor iluzii care i-au determinat activitatea și aspra realitate pe care trebuia s'o recunoască spre a o putea stăpâni și îndruma. Nimeni altul ca el însuși n'a simțit mai profund și mai dureros această nepotrivire și neputință, căci nimeni nu încerca s'o nega cu mai multă vehemență și s'o ascundă cu mai multă stăruință după un paravan strălucitor de construcții juridice și argumente retorice. Iar dacă văltoarea neintrerunță a unei activități furtunoase și ambiția nemăsurată a unei inteligențe cu mult deasupra nivelului comun l-au ajutat să treacă peste stăruința unor îndoești neprecizate, izvorite din străfundurile nedesluite ale ființei sale instinctive, atunci desigur că ultima etapă a vieții, în refugiul înstrăinatei sale izolări, s'a transformat într'un chin de un patetism cutremurător, penitruță luciditatea minții sale, biciuită de aripa nevăzută a morții apropiate, ce destramă valul tuturor iluziilor, și de sfredelul privirii muștrătoare a celor cu o mai dreaptă intuiție decât a sa, nu putea să se refuze evidenței și să nu simtă toată povara unor răspunsuri pe care realitatea evenimentelor se însărcinase, din nenorocire prea târziu, ca să i le dea. Calvarul unei conștiințe ce-și dă seama, în pragul eternității, de ireparabila eroare a unei strălucite existențe, victimă a propriei sale firi și a înșelăciunii unor iluzii fatale pentru misiunea pe care soarta i-o încredinșase, nu poate fi exprimat, tot așa după cum nu poate fi simțită de alții singurătatea gheșoasă a celui care recunoaște că este un întârziat, un întârziat al unei lumi ce nu se mai întoarce.

Nicolae Titulescu a băut din plin amarul acestui potir, după o viață de strălucire aparentă și de neliniște interioară. I-a fost dat să recunoască că toate însușirile sale alese n'au folosit nimic cauzei pe care o apăra și susținea, ba dimpotrivă, poate că aceste însușiri i-au pricinuit

un rău mai mare decât i-ar fi putut face insuficiențele oricărei mediocrități. Mințea sa, stăpânită de formalismul constructiv al unor sisteme fără conținut real, înfrunghia o lume ce încredinșase funcțiunile de conducere ale omului de stat advocaților, spre a transforma acțiunile politice în pledoarii. O lume ce asculta fermecată chemările glasului de sirenenă ale lui Aristide Briand, pentru a primi și accepta comica declarație de război verbal pe care acesta o lansase, de pe înălțimea amvonului dela Geneva, împotriva războiului adevărat, crâncen și neiertător, presimțit de toți ca fatalitatea unui cataclism cosmic. O lume istovită de sângerea războiului mondial, dornică să uite coșmarul clipelor trăite, bucuroasă să fie amețită de narcoticul cuvintelor frumoase spre a nu fi constrânsă la noi eforturi, o lume căreia îi lipsea curajul să înfrunte asprimea vieții și nu avea puterea să-și făurească propriul destin. O lume, care din această cauză, se complăcea în anarhia unui individualism dizolvant, nutrind superstiții că intelectul posedă facultăți magice și energii de caracter existențial, spre a se putea odihni și ascunde comoditatea sa vegetativă sub reflexul tulburător al unei mistici raționaliste de natură estetică.

Reprezentant autentic al acestei lumi înșelătoare după aparența de liniște, siguranță și belșug a epocii premergătoare și cutremurată de presimțirea obscură a răsturnărilor viitoare, incarabilă să-și împlinească rostul propriu și creator în șirul generațiilor, dispărutul a fost totuși condamnat să depășească limitele naturale ale ciclului său existențial, spre a asista neputincios la prăbușirea tuturor idealurilor în care credea și a simți suflul vișoros de început al lumii noi. A fost silit să ia cunoștință de închiderea Ligii Națiunilor și de felonia sângeroasă dela Oran și Dakar, comisă de Anglia mult admirată, în contra Franței sincer iubite, să trăiască tragicul sbucium al țării sale și să vadă cum magnații s'au reinstalat ca stăpâni pe latifundii, după ce, în urma unui proces dramatic, susținut de el cu tot elanul verbului său înaripat și cu iscusința reobicinuită a minții sale inventive, fara fusese totuși condamnată să le plătească despăgubiri grele.

Destinul său, de un tragic patetism, are totuși un sens izbăvitor, penitruță ne dovedeste, prin contrast, cu nuterea irezistibilă de convingere a fenomenelor vieții, primatul necontestat al valorilor morale asupra celor naționale. Victimă a calităților sale excepționale și ale mediului în care se complăcea, problematica vieții sale, cu aspectele complexe și contradictorii pe care le prezintă, are ceva din măreția misterului de nepătruns al firii, în fața căruia te pleci smerit și înfiorat ca în fața oricărei taine de nepătruns. — S. —

Mărfuri engleze asupra bă'ăliei aero-navale din Canaui Siciliei

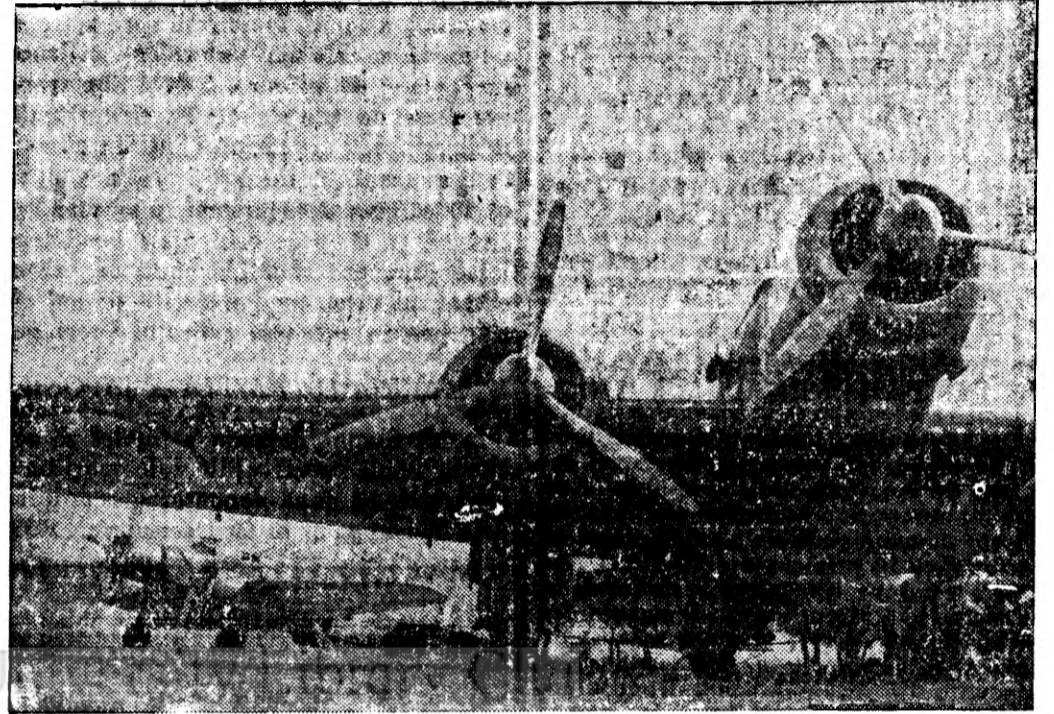
„Avioanele germane și italiene presărau de-asupra navelor noastre o ploaie de foc și de fier îngrozitoare“

(Urmare din pag. 1-a)

sul soarelui. La acest ceas ne-a fost însă dat să înfruntăm atacul cel mai violent: cu groază, — trebuie să recunoșc pentru-că după cum știți prea bine, un adevărat marinar și gentilom englez nu poate să mintă, — ne-am dat seama că acum aveam în fața noastră și avioane torpiloare italiene, care operau cu o îndrăzneală impresionantă și cu o precizie desăvârșită. Pe bordul navei noastre a fost o clipă de panică generală, iar când ni s'a semnalat prezența unui submarin

regrupăm și să reconstituim formația. Această manevră am făcut-o însă cu mare greutate, dat fiindcă atât navele de escortă cât și vasele din convoi se depărta-seră, căutând fiecare să se apere.

„Vasul meu, împreună cu alte nave, a primit însărcinarea să escorteze portavioanele „Illustrious”, foarte grav lovit, până la Malta, cea mai apropiată bază. În timp ce navigam am întâlnit alte unități ale formației noastre, ce trăgeau într'un vas pe care se declarase un violent incendiu. Am fost cuprinși de o nespusă

Bombardierele italiene așteaptă ordinul de plecare.

inamic, ce ne pândea ca un rechin, am putut restabili ordinea numai datorită puținței pe care o au echipagiile noastre de a-și reveni și a-și însuși puterile la primul semn hotărât al căpeteniei. Toți acești minunați marinari care de o lună de zile luptă fără încetare și cu croiem numai sub necontrolabilele reacții ale oboșelii, au putut ceda o clipă. Cine cunoaște războiul pe mare își poate da seama că astfel de clipe le trăesc și cei mai viteji dintre soldați.

Puțin timp după semnalarea submarini-

bucurie la gândul că nava arzând este inamică. Nu vă pot spune adâncă decepție și durere pe care am simțit-o când, privind mai atent cu binoclul, mi-am dat seama că vasul în care se trăgea ca să se scufunde mai repede era una din cele mai frumoase și mai moderne nave de război ale flotei noastre: crucișătorul „Southampton”. Durerea noastră a sporit atunci când am aflat că portavioanele „Eagle” fusese greu lovit și contratorpilorul „Gallant” scufundat. O socoteală care ne-a umplut sufletul de durere... Rostind aceste cuvinte, fața viteazului

Soldați alpini italieni pe frontul din Albania. Un post avansat de mitraliori.

nului au urmat mai multe explozii îngrozitoare: câteva torpile loviseră vasele noastre, însă, nu ne puteam da seama dacă aceste torpile au fost lansate de avioane sau de submarin. Nu mai înțelegem nimic.

O SOCOTEALĂ CARE NE-A UMPLUT SUFLETUL DE DURERE

„Când a început să innopteze, inamicul s'a retras. Atunci deabia am putut să ne

ostaș se brăzda de tristețe. Simțeam că durerea care creștea din adâncul sufletului său, nu era pricinuită atât de amintirea groazei trăite în lungul cuprins al unei zile, ci de grelele lovituri primite de mândrele nave britanice, uneltele cele mai scumpe ale unui înăscut marinar ca el.

Discuția noastră a alunecat din această pricină spre alte lucruri și amintiri.

WILLIAM MURAY

Corepondentul de război al ziarului „New-York Journal”

Cooperativa „MERCUR“

Secția I:

Frizerie și Coafură

În P.afa Liber ăți, colț cu S.rada Hirscher

Secția II:

Coafură și Frizerie

În S.rada Regele Mihai 12, (fostă Coafura Momac)

Aтелиerele coopera'ivei noastre sun' ce e mai mari și cele mai moderne din orașul personal românesc. Prețurile cele mai avantajoase. Bacșul interzis

In preajma unui războiu japono-american

Flota japoneză se va bate victorios și într'o luptă în oceanul deschis

Situația strategică a Japoniei în Pacific și marina ei de războiu. Unde se vor desfășura primele acțiuni? ...

Semnificația vizitei dlui Matsuoka la Berlin și Roma

In cercurile militare ale statelor nebeligerante a stărnit o deosebită atenție declarația unui expert militar german, care a caracterizat actualele acțiuni militare ale Germaniei ca stând sub semnul intensificării, coordonării și pregătirii. A intensificării tăierii Angliei de transporturile ei maritime și a intensificării distrugerii porturilor, docurilor și stabilimentelor militare, etc. și în fine a coordonării tuturor cadrelor armatei germane pentru lovitura decisivă, precum și a preparării acestei lovituri decisive prin acțiuni parțiale pe apă și în aer. Din capitolul pregătirilor face parte neîndoelnic, pe lângă măsurile luate în spațiul balcanic, și vizita salutăată cu multe speranțe a ministrului de externe al Japoniei, Matsuoka, la Berlin și Roma. Coincidența anunțării oficiale a acestei vizite cu ocazia punerii în vigoare a legii pentru ajutorarea Angliei, nu pare a fi o întâmplare.

IN FAȚA AMBASADEI JAPONEZE DIN BERLIN IN AUGUST 1914

Dacă în a doua jumătate a acestei luni, d. Matsuoka, ministrul de externe al Japoniei va fi întâmpinat în capitala Reichului, nu puțini berlinezi mai bătrâni își vor aduce aminte de o întâmplare caracteristică în primele zile ale lunii August 1914, după izbucnirea războiului. In aceste zile, Berlinul a trăit momente deosebit de sugestive. O mare masă de oameni a sărbătorit în fața ambasadei japoneze din Berlin Japonia drept aliata Germaniei. Nu mult după aceea, oamenii aceștia au fost luați drept copii politici, căci Japonia declarase Germaniei războiu. Totuși, instinctul acestei mase, a avut dreptate. Faptul că mersul istoriei nu înaintază totdeauna pe căi drepte, nu alterează exactitatea acestei simfiri. Constrângerea împrejurărilor va uni interesele ambelor țări, vrând nevrând. Iar aceasta va fi o problemă, care va preocupa nu numai cele două țări, ci lumea întreagă, a scris atunci un cunoscut publicist german.

SITUAȚIA FAVORABILĂ A JAPONIEI IN PACIFIC

Cercurile politice și cele ale marinei în Japonia își dau de mai mult timp seama, că Washingtonul e departe de a recunoaște principiul japonez privitor la spațiul vital în Asia îndepărtată. Sau Japonia va renunța la programul ei național în Pacific, sau va trebui să prevadă posibilitatea unui războiu cu Statele Unite ale Americii de Nord. Căci în interiorul spațiului vital proclamat de Japonia, Statele Unite au deocamdată în mână materiile prime, indispensabile pentru evoluția unei țări atât de populată cum este Japonia, începând dela petrol până la cauciuc, dela staniu până la fier.

Cu privire la mersul probabil al unui războiu maritim în Pacific, au stărnit mare senzație mai ales publicațiunile generalului Sato („Războiul japono-american amenință”) și ale amiralilor Yoshijiro Hamada și Sutsugu. In mod unanim ei constată că situația strategică a Japoniei este pe de-a-întregul favorabilă față de toate posibilitățile.

CUM SE VA DESFĂȘURA RĂZBOIUL JAPONO-AMERICAN

Amiralul Hamada este de părere că un războiu între Japonia și Statele Unite va fi purtat în Pacificul de vest între insulele Haway și insulele japoneze. Flota americană ar putea înainta din trei direcțiuni: dela Haway spre Manilla peste insulele Filipine, Midway, Wake și Guam. Această posibilitate este probabil exclusă, dat fiind că Guam e situată în mijlocul posesiunii insulare a Japoniei din Pacificul meridional și fiindcă prin natura ei, această regiune oferă posibilități ideale pentru un războiu cu unități mici.

Puțină probabilitate oferă și o înaintare în Nord, dinspre insulele Aleutelor, în urma timpului deosebit de nefavorabil

ce domină aici cea mai mare parte a anului. Rămâne deci drept cea mai verosimilă direcție drumul meridional, cu toate că acesta este cu mai multe mii de mile mai lung decât cel central dinspre Haway. Păreră amiralului Hamada se întemeiază pe intenția Angliei de a ceda Americanilor bazele Singapore și Port Darwin din Australia. Se știe, că Singapore este cea mai formidabilă fortificație maritimă a lumii, înzestrată spre mare și pe uscat cu cele mai puternice mijloace de luptă și de apărare. Inșă și Singapore are punctele sale slabe: Ea este situată în apropierea ecvatorului într'un climat, în care omul alb nu poate presta o muncă fizică grea decât numai în măsură restrânsă, în timp ce echipajele bastimentelor japoneze sunt obișnuite cu acest climat, în urma unor exerciții de ani de zile, precum constată amiralul Sutsugu.

MARINA DE RĂZBOI A JAPONIEI

In tot timpul, Japonia a înțeles să ascundă lumii construcțiile sale maritime. Cert este, că după denunțarea acordului dela Washington în 29 Decembrie 1935,

Japonia a început a construi vase de luptă cu un tonaj total de 40.000 tone. In afară de construcțiile noi, Japonia mai posedă 10 vase de luptă, 15 vase portavion (dintre cari două în construcție) completate prin două vase comerciale modificate, 12 crucișătoare grele, 5 vase cuirasate (caracterizate oficial drept vase pentru apărarea coastelor), 25 crucișătoare ușoare, 85 distrugătoare de prima linie, 29 distrugătoare de clasa a II-a, 8 crucișătoare submersibile, 28 submarine de clasa I-a, 24 submarine cl. a II-a și un număr mare de vase auxiliare.

Lupta navală în largul oceanului, deciziunea o dă, presupunând egalitatea materialului, cifra mai mare a vaselor de luptă și a crucișătoarelor.

„Proporția flotelor dintre U. S. A. și Japonia,— serie amiralul Sutsugu, fostul șef al flotei japoneze, — este în prezent 5 : 3 Inșă numai 7 dintre cele 15 vase americane de luptă sunt moderne. Sunt convins că flota japoneză se va bate victorios și într'o luptă în oceanul deschis. Aviatorii noștri de marină sunt, nu fără motiv, mândria națiunii japoneze. O experiență de luptă de trei ani i-a înșuflețit pentru cele mai strălucite fapte!”

Recensământul și problema administrativă

(Urmare din pag. 1-a)

cuprindă toată diversitatea de fenomene așa cum s'au produs și dezvoltat nesilit printr'un concurs normal de împrejurări. — Din cauza acestei necunoașteri, o mulțime de nevoi înrădăcinate și întemeiate au fost pur și simplu ignorate, neputând fi împlinite în lipsa unui organ corespunzător. In același timp, legiuitorul având ambiția să fixeze într'un tipar uniform și rigid toate posibilitățile de organizare administrativă, până în cele mai mici amănunte, a împiedecat înjghebară, pe cale normală, a formelor administrative neprevăzute de el, oricât ar fi fost ele de necesare și de urgente. Pentru că necunoașterea realităților era dublată și de o prezumțioasă încredere în atot știința sa, izvorită dintr'o mentalitate formalistă, ce și închipuia că a găsit în sisteme construite prin deducție logică, mijlocul sigur și fără greș pentru satisfacerea tuturor nevoilor. Rezultatul a fost o nepotrivire, adesea chiar grotescă, între sistemul administrativ, care în sine, era logic și desăvârșit, și realitatea pe care trebuia s'o servească.

Recensământul din acest an oferă posibilitatea unei cunoașteri amănunțite a acestei realități, ce-i drept, numai sub aspectul ei cantitativ, din care se pot totuși descifra deosebirile de structură, de tendințe și de condiții de viață ale diferitelor unități ce comportă o administrație adaptată nevoilor lor specifice.

Intre altele, recensământul, consultat cu atenție, va dovedi deosebirea esențială care există între localitățile sătești și cele orașenești, așa încât interpretarea lui logică va trebui să aibe drept urmare părăsirea vechii dorințe de a îngloba ambele aceste categorii în același tipar de organizare administrativă. Căci una din principalele scăderi ale tuturor legilor administrative de până astăzi a fost menținerea acestei uniformități de tipar administrativ pentru cele două categorii distincte de alcătuirii locale, orașele și satele, întrunită sub titlul generic de comune, și încadrarea forțată a comunelor urbane în dispozițiuni legale ce se potriveau numai condițiunilor de viață și posibilităților de administrație ale comunelor rurale. Prin recensământ se va cunoaște deosebirea fundamentală de structură și, în consecință, de tendințe de evoluție, care există între aceste două categorii, și care reclamă forme de organizare deosebite, adaptate nevoilor lor. Unele, și anume cele rurale, se caracterizează printr'o uniformitate de structură, condiționată de identitatea de ocupațiuni și de stil de viață a locuitorilor săi, cealalte, orașele, se disting tocmai printr'o diversitate cât mai variată a alcătuirii lor. Așa încât dacă pentru cele dintâi, având în vedere starea lor de relativă înapoere și insuficiența mijloacelor lor materiale, este indicată și posibilă o formă de organizare rigidă, care să reclame o neîncetată tutelă și directivă a unor foruri superioare, pentru cealalte această neîncetată înmixțiune a unor factori străini și departați, necunosători ai împrejurărilor locale, constituie chiar o piedică ce înăbușe dezvoltarea lor normală.

Dacă se va ajunge să se recunoască acest adevăr elementar, anume, că satele trebuie să aibe un sistem administrativ uniform și mai rigid, care să le îndrume gospodăria după anumite norme mai simple, potrivite gospodăriei lor rudimentare și orașele altul, cu totul deosebit, mai simplu, care să se limiteze numai la stabilirea unui cadru general, înlăuntrul căruia fiecare unitate să-și poată găsi posibilitățile proprii de organizare, corespunzătoare nevoilor sale specifice, atunci recensământul va fi dat, și în această privință, o contribuție prețioasă la reclădirea sănătoasă a țării. Pentru că acest scop să poată fi mai deplin atins, ar trebui ca, la prelucrarea datelor, să se reia buna tradiție a recensămintelor noastre antebelice, întocmindu-se și un recensământ sistematic al localităților, însoțit de scurte monografii, care să arate tipurile structurale și tendințele de evoluție ale fiecărei comune în parte, pentru ca, la facerea noii legi administrative, să se poată ține seamă de aceste multiple procese de evoluție, legea ne mai urmând să fie edictarea unor principii teoretice preferate, ci concretizarea însăși a realității, în forme juridice corespunzătoare funcțiunilor ei esențiale.

Central University Library Cluj

Cinema Corso
Dela 19 Martie
marele film de spionaj
Inalta trădare
cu: Willy Birgel, Lida Barova și Rudolf Fernand

AVIZ! **AVIZ!**
CROITORIA STOICA
din Brașov Str. Regele Carol I, Nr. 25,
cu data de 15 Martie a. c. se mută în
aceeaș stradă Nr. 57, Etaj I, în curte

LINOLEUM, MUȘAMALE, ARTICOLE DE CAUCIUC, COVOARE ETC.
Bogat asortiment. Prețuri convenabile
Magazinul Ovidiu Clonțea
(fost Linoleum)
BRAȘOV, Str. Regele Carol I. 29
Telefon 2545

Târgul de mostre dela Lipsca

„Noi Germanii suntem pe drumul găsirii unei reforme ideale pentru legăturile economice dintre state“

a declarat d. dr. Göbbels, ministrul Propagandei Reichului, la deschiderea festivă a târgului

9000 de cumpărători streini, 6800 firme

Târgul de mostre dela Lipsca din primăvara 1941, a înregistrat succese neegale până în prezent. Pavilioanele târgului erau pavozate cu drapelul a 21 de națiuni, ce au participat cu expoziții colective și individuale. Cele 24 pavilioane au fost ocupate până la ultimul loc de 6800 de firme din toate ramurile de activitate: textile, alimente, metale sticlărie, etc. Au expus 657 de firme străine și 6265 firme germane. Numărul cumpărătorilor străini s'a cifrat la 9000, iar al celor din Reich la 100.000.

Târgul dela Lipsca ținut acum în timp de război, dovedește două lucruri: Vizitarea de către firme și personalități din toate țările Europei, s'a cifrat la de două ori mai mult decât numărul vizitatorilor din târgul de primăvară al anului trecut; și: Cererea cumpărătorilor a fost așa de mare, încât în multe ramuri, cumpărătorii au trebuit să fie clasificați, ca să poată fi satisfăcuți.

Peste tot se observă interesul vizitatorilor străini, de a cunoaște puterea de producție a industriei germane.

ARTICOLELE EXPUSE ȘI CUMPARĂTORII DIN ACEST AN

În special, au fost foarte vizitate ramurile: textile, îmbrăcăminte și jucării. Deasemeni cărțile s'au bucurat de o mare atenție. În ceace privește materialul de propagandă comercială, ca decorațiuni pentru vitrine și metode noi de ambalare și expunere, — târgul din primăvara aceasta a adus multe noutăți, foarte prețuite și cercetate de vizitatori. Tot așa s'a prezentat comerțul articolelor de sport, unde cumpărătorii din țările nordice: Olanda, Danemarca și Suedia, cum și cei din țările sudice: Italia, România și Jugoslavia, — au fost foarte numeroși. Cererea articolelor de menaj și bucătărie, în special de fier și oțel, — a fost mai mare decât capacitatea de livrare. Articolele de faianță și porcelan au fost suficient vizitate, fără să prezinte aglomerație ca celelalte, — poate tocmai din cauză că renumele acestor articole este strâns legat de târgul dela Lipsca.

INDUSTRIA DIN PROTECTORATUL BOEMIEI ȘI MORAVIEI

Vizitatorul târgului de mostre dela Lipsca — care poartă pe bună dreptate numele de *Reichsmesse*, adică *târgul Reichului*, — a rămas uimit în fața diversității colecțiilor prezentate de economia germană. În ramura textilă s'au observat fructele economiei germane din răsăritul Reichului, anume din orașul Litznannstadt, unde se știe că s'a organizat cel mai tânăr oraș mare din Marele Reich German. Colecțiile prezentate de firmele din această localitate renumită, au depășit toate așteptările. O surpriză a fost mai ales felul cum s'a prezentat industria din Protectoratul Boemiei și Moraviei, care apare pentru a doua oară la târgul dela Lipsca. În primul rând, Boemia și Moravia a excelat prin produse din industria lemnului, industrializate până la cea mai fină nuanță: material lemnos, confecțiuni, mobile, etc.

PARTICIPAREA ȚĂRILOR EUROPENE ȘI EXTRAEUROPENE

Țările europene și extraeuropene au înfățișat expoziții pline de admirație. În fruntea tuturor a stat *Japonia*, cu expoziție colectivă organizată de ambasada din Berlin și cu un stand al Ministerului comunicațiilor din Tokio, pentru propaganda turistică. Covoarele persiene au fost foarte frumos expuse de *Iran*; în plus Iranul s'a prezentat cu fructe, tutun, lână și obiecte de artă, produse ale artei naționale. *Italia* a ocupat 20 de pavilioane cu standuri speciale, în cari 200 de firme reprezentative au expus produse italiene din domeniul tehnicii, noutăți în domeniul modei, alimente, țesături artistice, produse sintetice, etc. Expoziția *Bulgăriei* a fost caracterizată prin pro-

duse naționale, în primul rând prin colecții de tutun, trandafiri, struguri și fructe. *Jugoslavia* a expus articole reprezentative din exportul său.

România a ocupat un pavilion decorat cu alb și galben, în care a expus produse petrolifere, lemn, tutun, semințe oleaginoase, conserve și fotografii turistice. *Ungaria* a prezentat o hartă colorată cu becuri electrice, înfățișând produsele agricole; *Slovacia* a evidențiat bogăția în lemn și în stațiuni balneare; *Spania* cu renumitele fructe și conserve, cu varietăți de vin și cu industria plutei a prezentat mult interes, în special că de multă vreme nu a mai luat parte la târgul dela Lipsca. *Elveția* a înfățișat cărți, produse textile și ceasornice. *Rusia* a prezentat prin 11 Camere de comerț, produse din marele spațiu economic de care dispune. *Belgia* a prezentat mobile, mașini, țigle și încălzăminte din lemn; *Olanda* a ocupat un pavilion cu ouă, brânză și flori. *Danemarca* a expus desene artistice de porcelan; *Suedia* produse de lemn; *Norvegia* conserve, articole de sport și vulpi argintii. *Finlanda* a expus rezumativ industria lemnului, iar *Turcia* a arătat covoare.

DESCHIDERA FESTIVA A TÂRGULUI

Târgul din primăvara aceasta a fost onorat cu o sedință festivă, ce a avut loc în saloanele noului local al Primăriei, la care a fost invitat și Corpul diplomatic.

În discuțiile și întrevederile avute cu diferiți reprezentanți, s'a observat voința reciprocă de a menține legăturile economice și de a le mări volumul în măsura posibilităților. Această voință a fost exprimată din partea Germaniei de către d. Ministru Dr. Göbbels în discursul său dela deschidere. Dsa a spus că este timpul să se pună sfârșit nebulii din domeniul politic și economic ce a domnit în regimurile trecute din Europa. În Germania s'a terminat cu această poveste a spus d. Ministru Dr. Göbbels, care a continuat astfel: „Noi suntem pe drumul găsirii unei reforme ideale pentru legăturile economice dintre state. Noi germanii avem multe de dat și vrem să și primim multe. Noi nu urmărim autarhia de dragul autarhiei, și deaceia suntem dispuși să legăm prietenie și să intensificăm schimburile cu toate statele, bazați pe principiul „dă-mi ca să-ți dau.“

Realizări studentești

Cooperativa „Mercur“

Se știe ce rol mare îndeplinește cooperativă în organizarea economică a unui stat. Pe lângă că dezvoltă spiritul de asociere, ea mai stimulează și munca organizată în vederea unei serioase discipline etice naționale.

Brașovul are, dela venirea Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj, o bine organizată cooperativă cu numele „Mercur“, a studenților dela susmenționata instituție.

Cunoscutul profesor de economie politică dela Academia Comercială din Cluj — Brașov, *Victor Jinga*, a reușit să creeze prin această unitate cooperativă, — laboratorul în care să se pună practic problemele ce se tratează teoretic la cursurile economice dela Academie. Studentul are astfel ocazie să vină în contact cu realitățile economice, nu numai cu cele legate intim de viața lui din paranteza vieții studentești, ci cu toate problemele economice legate de întreprindere, făcându-și o iconanță clară a ceace este cadrul economiei naționale cu nenumăratele ei probleme.

Cooperativa Mercur a luat ființă la Cluj, în anul 1933, și de atunci până azi a fost condusă de un grup de profesori în frunte cu d. prof. *Victor Jinga*, secundaj de un însemnat grup de studenți. Munca de conducători efectivi, directori, administratori, șefi de secție era executată de studenți. Cooperativa avea următoarele secții: *restaurant, frizerie, cofură, magazin de alimente și produse țărănești și o secție de desfacere a sării*. În an-

samblul acestor secții, problemele economice care cereau o rezolvare practică erau dintre cele mai variate. Chiar la restaurant serviciul era executat de studenți în schimbul hranei gratuite.

Odată cu cumpărarea teritoriului și cedarea Clujului, toată viața românească de aci a trebuit să se refugieze. În cea mai tristă zi din istoria noastră deci, a trebuit să luăm drumul pribegiei și odată cu noi și întreprinderile românești ce au putut fi evacuate. Cooperativa „Mercur“ s'a instalat la Brașov, deocamdată numai cu secție frizerie și cofură. Imediat ce s'a început lucrul în spirit cooperativ: *prețuri scăzute, fără bacșiș, salarii ridicate pentru muncitori* etc., toată lumea i-a dat cel mai neprețuit concurs. Instalată în centrul orașului, a produs oarecare scăderi de prețuri pe piața Brașovului. În dorința, — însă, — de a da o unitate cooperativei și de a i-se da o dezvoltare și mai mare pe piața Brașovului, s'a cumpărat și atelierul de frizerie și cofură a lui Momac. Aceasta nu înseamnă că Cooperativa „Mercur“ se va limita la acest gen de întreprindere, ci va căuta ca și alte domenii de activitate să le încadreze în vadul cooperativist. Cooperativa „Mercur“ vrea ca pe piața Brașovului, — unde viața economică minoritară este așa de puternică și unde se înregistrează cele mai exorbitante prețuri fără ca cineva să se sesizeze și să pue stavilă scumpetei, — să contribuie prin posibilitățile ei și grație concursului dat de public, la opera de normalizare și de românizare.

Vizitați!

BARUL

Pelikan-Parisien Gril

Proprietar:

Constantin Miron

**Str. Regina Maria 2
Brașov**

Program senzațional dela 15 Martie. Programul începe la orele 9 seara, executat de către renumitele artiste: Galina Popovici, Mya, Anita Stanciu, Maricica, Pola Sonia, Gabriela Balog, Trudy, Maria Popa, Marcela, Tatiana Nestor și renumitul jazz N. Vasica cu cântărețul Gogu.

Știri economice

COMUNICAT

Ministerul Agriculturii și Domeniilor aduce la cunoștința agriculturilor care doresc să cumpere mașini și unelte agricole din cele importate din Germania prin Institutul Național al Cooperatiei, că o parte din aceste mașini vor sosi în țară către sfârșitul lunii Martie și începutul lunii Aprilie.

Instrucțiunile privitoare la condițiile de vânzare — pe bani gata și pe credit — precum și tabelele de prețuri au fost tipărite de către Institutul Național al Cooperatiei și s'au trimis Camerelor Agricole și unităților cooperatiste (Federale, Bănci populare, Cooperative).

Intrucât mașinile mari (tractoare cu plugurile și ramele lor, batoze și selectoare) se repartizează de către Ministerul Agriculturii, pentru ca operațiunea să nu sufere întârzieri, agricultorii sunt rugați să adreseze cererile pentru asemenea mașini direct Ministerului Agriculturii și Domeniilor (Direcția Geniul Rural).

Pentru celelalte mașini și unelte (mașini de semănat, secerători simple, trioare, prășitori, pluguri și grape), agricultorii se vor adresa direct Federației din județul respectiv.

★

— Se aduce la cunoștința agriculturilor că prin Deciziunea Ministerului Coordonării și Statului Major Economic Nr. 13—1940, publicată în Monitorul Oficial Nr. 238—1940, sămânța de floarea soarelui, la baza de 42 kg. la ha. cu 5 la sută corpuri străine, va fi plătită de Solagra sau organele cooperative cu Lei 95.000 vagonul de 10.000 kg. franco gara sau schela producător.

Acest preț a rămas valabil până la 15 Ianuarie 1941. Cu începerea dela 16 Ianuarie 1941 s'au plătit următoarele sporuri la prețul arătat mai jos: Dela 16 Ianuarie 1941—15 Februarie 1941, 2 la sută, adică 9,70 lei kg.; dela 16 Februarie 1941—15 Martie 1941, 4 la sută, adică 9,90 lei kg.; dela 16 Martie 1941—15 Aprilie 1941, 6 la sută, adică 10 lei kg. Pentru corpuri străine se scade sau se adaugă: 1 la sută pentru fiecare procent de corpuri străine în plus sau în minus față de baza calitativă susarătată.

Pentru greutatea hectolitrică se scade sau se adaugă 1 la sută din prețul fixat pentru fiecare kg. la hl. în minus sau în plus.

Instalațiuni electrice, repararea aparatelor de Radio la atelierul de precizie

Bölöni Andrei

Strada Regele Carol I. No. 26

Execută prompt și conștiincios orice

Telefon : 20-51 comenzi și cu prețuri convenabile

Problema servitoarelor

II.

În articolul din numărul 19 al gazetei noastre am accentuat obligativitatea respectării principiului de reciprocitate dintre stăpân și angajații sau angajatele sale în serviciul casnic. Ambele părți trebuie să fie în suflete de cea mai deplină bunăcredință, respectând spiritul contractului încheiat în vederea creării acelei atmosfere potrivite pentru o armonioasă și rodnică colaborare. Fiindcă dacă dătorul de lucru înțelege să pună la dispoziția căutătorului de lucru casnic toate câte le-a făgăduit, e natural și just să aștepte, la rândul său, aceeași bunăvoință și aceeași respectare a cuvântului dat.

În alte țări, bunăoară în Germania, legea îl apără și pe stăpân. Dar nu numai atât. Legile sunt aplicate acolo, când o cazul, și în favorul dătorului de lucru. Astfel se precizează în „Hausgehilfengesetz” că „der Arbeitnehmer wird zur Arbeitsleistung nach besten Kräften verpflichtet”. (Cel care se angajează la lucru e obligat să-l presteze din toate puterile, adică cu toată conștiințiozitatea). E un elementar principiu de etică a muncii acest imperativ categoric, acolo. Iar pe de altă parte, legea apără și pe gospodina casei, măcar în anumite împrejurări, ca de ex. la naștere, precizând: „Patru săptămâni înainte și două săptămâni după ce a născut, stăpâna nu poate să fie părăsită de către servitoare”.

Ce se întâmplă însă la noi în această privință? Câte femei în stare binecuvântată, n-au fost părăsite, fără de niciun scrupul de către servitoare, chiar în ajunul nașterii sau imediat după producerea acestui eveniment familiar? — Au fost părăsite fără de niciun motiv serios, din simpla capriciu sau din spirit de șicană, din patentă reavoință sau lipsă totală de creștere. Din pură răutate omească. Și cine s'a sesizat vreodată — cu tot dinadinsul sau numai de formă — dintre cei chemați să reglementeze, la noi, raporturile de serviciu dintre stăpân și angajat?! — Chiar dacă chestiunea a ajuns înaintea forurilor de judecată, au primit oare familiile de intelectuali, comercianți sau de industriași deplină satisfacție legală? Nu cunoaștem multe astfel de cazuri. În schimb însă sunt foarte numeroase cazurile, când stăpânii zadarnic au umblat pe la ușile judecătorilor, zadarnic au așteptat pentru dănsii o rază de dreptate. Și ne grăbim să precizăm, ca nu cumva să fim rău înțeleși. Nu judecătorii poartă vina. Ei înșiși sunt doar năpăstuiți, alături de ceilalți „stăpâni”. E „legea”, care — zicese — ocrotește întotdeauna „pe cel mai slab”. E litera legii, care în cele mai multe paragrafe și articole este așa de întortocheată sau așa de plină de lacune, încât din cauza acestor lipsuri inerente nu se poate da dreptate de cauză celui ce, de fapt, o are.

Statul va trebui deci să intervină, fiindcă echitatea și dreptatea pretind să fie salvate interesele tuturor cetățenilor deopotrivă. Protecția muncitorului? — Bine! — Dar și protecția dătorului de muncă! Sancționare severă, necruțătoare, dar dreaptă! Dacă se constată vreun abuz din partea stăpânului, sub orice formă, să i se aplice acestuia cele mai drastice pedepse. Dar să se sancționeze și abuzurile și reaua credință care vine din cealaltă parte. Radical și energetic. Altfel ne va înghiți, fără doar și poate, puhoiul anarhiei.

Deci: O nouă, temeinică și precisă legiferare, în primul rând, și o aplicare conștientă, sistematică și cât mai obiectivă și mai dreaptă, în al doilea rând.

Dar pentruca problema să-și găsească o rezolvare pe deplin satisfăcătoare, e nevoie și de altceva, poate și mai important: Reforma interioară, rod al unei dârze lupte de reeducare a omului, apucat pe căi rătăcite. Preoțimea și dascălimea noastră dela sate are în privința aceasta o înălțătoare misiune de îndeplinit. Prin sfaturi înțelepte și sugestii utile, preoții și învățătorii noștri sunt cei mai în măsură să îndrepte tinerimea dela țară spre drumul tradiționalei omii și a tragerii de inimă pentru munca cinstită, care asigură căutătorului de lucru realizarea de câștiguri destul de frumoase. Dece oare să privești în stăpânul de la oraș pe adversarul tău, când și el robotește de dimineața până seara pentru câștigarea unei bucuți de pâine?

De cele mai multe ori e numai o închipuire a omului dela țară că „orașanul” își trăiește viața în belșug, în huzureală și trândăvie. Vor fi existând și trântori, negreșiți, căci pretutindeni trăesc și oameni care n-au cultul muncii creatoare.

Dar nu aceștia, ci oamenii de bine din toate straturile sociale formează temelia unui popor. Nu poate așa dar să existe vreun antagonism de natură organică între orașanul român și oamenii noștri dela țară. Ideea aceasta, fundamental greșită, trebuie stărpită și smulsă din capetele celor rătăciți. Iată o misiune nobilă, ce-i așteaptă pe slujitorii altarului și pe apostolii culturii pe terenul armonizării intereselor sociale.

Dupăce tinerimea dela țară a fost astfel pregătită și îndrumată de către conducătorii ei firești, mai e neapărată nevoie să treacă printr'o școală specială, de pregătire pentru serviciul casnic, care nu e nicidcum atât de simplu cum și-l închipuie cei mai mulți dintre solicitorii de locuri.

Școala aceasta, temeinic organizată, ar urma să funcționeze în fiecare oraș mai mare. Gospodine destoinice vor preda cursuri practice de spălat, călcat, curățit, măturat (da, da, să nu zămbiți: de măturat, căci nu e de ajuns să ai două mâini și să îți mătura într'ânsele ca un par!) — Totul trebuie învățat, dela începutul începutului, dela cele mai simple lucruri până la aranjarea cu gust a mesei celor mai frumoase, până la servirea ireproșabilă a celei mai selecte societăți de oaspeți.

Firește, nu fiecare fată care se pregătește pentru servit, poate să aibă aptitudinile necesare, care să-i permită să se ridice până la ultima treaptă de pregătire profesională. Se vor face deci mai multe categorii, ajungând astfel la o selecționare rezonabilă a valorilor.

Fără absolvirea acestei școale speciale de serviciu, legea să nu permită angajarea decât până la concurența unei sume corespunzătoare. Deasemenea să existe și diferențieri de plată între diferitele grade (servitoare de categoria I, a doua sau a treia). În modul acesta s'ar curma odată pentru totdeauna cu disproporția între cererile de plată și incapacitatea de muncă, care, în imensa majoritate a cazurilor, sunt invers proporționate: Cu cât servitoarea se pricepe mai puțin la serviciul casnic, cu atât îndrăznește să ceară o sumă mai exagerată. În special aici, la Brașov, oricare nepregătită ține morțiș să treacă cu câteva sute peste mie, în loc să se mulțumească, pentru început, până învață lucrurile casei, cu vreo 5—7 sute de lei lunar.

Problema fiind complexă și reclamând o examinare amplă, vom reveni, în curând, cu alte considerații asupra ei.

I. Gh.

**MÂNCĂRI CALDE ȘI RECI,
BUCĂTĂRIE ROMÂNEASCĂ,
SERVICIU CONȘTIINCIOS,
Găsiți cu prețuri modeste la
BODEGA ȘI RESTAURANTUL
MIHAIL PĂIESCU
(fost „Modern”)
Brașov, Str. General Moșoiu 67.**

Un glas din îndevărtata Indie

Violentul rechizitoriu al lui Pandit Nehru împotriva Marii Britanii

„Nu sunt eu, șezând pe această bancă în fața tribunalului, cel acuzat, ci Imperiul britanic pe care unea întregă îl condamnă”

Binecunoscuta căpetenie indiană, Pandit Nehru, mâna dreaptă a lui Mahatma Gandhi, a părut de curând în fața Tribunalului Indiilor pentru a șaptea oară. De data aceasta Nehru a fost condamnat la patru ani închisoare. Când, înainte de sentință, s'a dat ultimul cuvânt acuzatului, căpetenia indiană a făcut un violent rechizitoriu împotriva dominației engleze.

DICTATURA ENGLEZĂ

Redăm un pasagiu din rechizitoriu: „În ciuda conceptelor de libertate și democrație, Englezii au creat în India un fel de dictatură care nu exista în nici o parte a lumii. Poporul indian nu are nici un interes ca să susțină Imperiul britanic, căci scopul Englezilor nu este să substituie vechilor stări de lucruri o ordine nouă. În consecință, Indienii nu trebuie să-i ajute nici cu bani și nici cu oameni. Dumneavoastră nu mă condamnați pe mine, ci milioanele de Indieni. Nu sunt eu, șezând pe această bancă în fața tribunalului, cel acuzat, ci Imperiul

britanic pe care lumea întregă îl condamnă”.

„ASTĂZI SUNT ÎN MARȘ POPOARE MULT MAI PUTERNICE DECÂT TRIBUNALELE D-STRĂ”

„Astăzi, — a continuat Pandit Nehru, — sunt în marș popoare mult mai puternice decât tribunalele D-voastră. Dreptul elementar la libertate, hrană și siguranță, a pus în acțiune marile mulțimi ale poporului indian, iar cursul istoriei va fi schimbat. Ceeace se va întâmpla cu mine, nu are nici o însemnătate. Până acum m'ați condamnat de șapte ori și patru ani din viața mea i-am petrecut în închisoare. Puteți să mă condamnați a opta sau a noua oară, acest fapt, însă, nu va schimba cursul lucrurilor. Soarta Indiei și a milioaneilor de fii ai ei are mai mare însemnătate decât o condamnare. Dacă guvernul englez își închipuie că va mai putea exploata poporul indian împotriva voinții lui, se înșală amarnic”.

No. G. 2299/1939.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în baza deciziei No. G. 2299/1939 a Judecătoriei Rurale Cernatu jud. Brașov în favorul următorului Banca Populară S. A. din Brașov, repr. prin avocatul Dr. Bernat Kupcsay din Brașov pentru încasarea capitalului de 15.555 lei cap. și acc., se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Aprilie 1941, orele 4 p. m., la fața locului în comuna Satulung No. 109, unde se vor vinde la licitație publică judiciară 2 boi și 2 vaci în valoare de 16.000.— lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Cernatu, la 13 Martie 1941.

Executor delegat,
V. Fotescu

Nr. 643/1941.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 15300 și 15301/940 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul reclamantului firma Carol F. Jickeli S. A. Brașov repr. prin avocatul Dr. Hermann Falk Brașov pentru încasarea creanței de 3000+3000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 1.

Aprilie 1941 orele 12 p. m. la fața locului în Brașov, Str. I. G. Duca No. 220 și în continuativ Str. Dr. Baulescu No. 17, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară un camion marca Chevrolet No. 1241 Bv, 1 dulap frigifer și 1 chezloung de vară, în valoarea de 31.200 lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 1 Martie 1941.

Portărel: (Indescifrabil)

No. 644/1941.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 41/941 a judecătoriei de Muncă Brașov în favorul reclamantului Ana Rusu, repr. prin avocatul Dr. Aurel Căpățînă Brașov, pentru încasarea creanței de 1245 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 27 Martie 1941 orele 12 p. m. la fața locului în Brașov, Str. Nisipului de jos No. 1, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară mobile de casă, cazane, mașină, transmisiune, bicicletă, 20 cămăși de tricou și alte în valoare de 14.200 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 28 Februarie 1941.

205

Portărel: (Indescifrabil)

**Stofe de lână pentru dame,
Imprimeuri de tot felul,
Lingerie pentru dame și domni,
Șifoane în toate lățimile,
pânzetur, dejaline, zefre,
ciorapi și tot felul de articole
de manufactură și tricotaje**

In cel mai bogat asortiment cu prețuri modeste.

la:

Sever I. Theodorescu
BRAȘOV, REGELE CAROL I, Nr. 33

Indrăsneala spargere dela firma „Ageco” Braşov

S'au furat peste 200.000 Lei

Braşov, 22. — Loviturile din ce în ce mai indrăsnețe date de o bandă bine organizată de spargători, se țin lanț în orașul nostru, dovedind prin aceasta că bandiții au un serviciu foarte bun de informării.

Continuând seria spargerilor, hoți rămași neidentificați, acum câteva zile au săvârșit o nouă spargere la firma „Ageco” din Piața Libertății, unde introducându-se prin chei potrivite, au spart casa de bani, furând peste două sute mii lei.

Anunțându-se poliția, șeful biroului judiciar Traian Subăreanu, însoțit de câțiva agenți, s'a prezentat la fața locului, unde a procedat la facerea unei minuțioase anchete. S'au luat numeroase amprente și s'au cules date pentru prinderea spargătorilor.

Federala „Carpați”

Str. Gen. Moșoiu Nr. 67
Braşov

Caută pentru angajare un conducător priceput pentru conducerea unui depozit de hârtie și papetărie

BAILE EFORIEI

Din cauza curățirii cazanului, baia va fi închisă până la 27 Martie seara. Se va deschide în 28 Martie a. e. dimineața.
Direcțiunea.

Spectacole

ASTRA: Victoria din Vest.
CORSO: Inalta trădare.
AXA: Geronimo.
MODERN: Camarazii de sbor.

MIERCURI, 26 MARTIE
In sala teatrului „Astra”, marele artist
CONSTANTIN TĂNASE
va juca formidabila revistă
TĂNASE... TOT TĂNASE
Matineu și seara
Bilete anticipat la agenția Băncilă.

Banca de Comerț S. A. Braşov

Extras din procesul-verbal al adunării generale ordi- nare a acționarilor Băncii de Comerț S. A. Braşov, din 5 Martie 1941

Adunarea generală ordinară, cu abținerea dela vot a administratorilor aprobă bilanțul și contul de profit și pierdere încheiat la 31 Decembrie 1940, dând consiliului de administrație și consiliului de cenzori descărcarea legală pentru gestiunea anului 1940.

Adunarea generală ordinară cu abținerea dela vot a administratorilor cu unanimitate de voturi decide alegerea Domnilor Frederic Fabricius, Ioan Cipu, Julius Gebauer, Richard Fabricius și Ioan Teindel în consiliul de administrație, iar ca cenzori pe Domnii Director Ioan Pricu, expert contabil, Victor Petersberger contabil autorizat și Gustav Ulex, iar ca cenzori supleanți pe Domnii Walter Beer, Ioan Hergetz și Walter Stephani.

Braşov, 5 Martie 1941.

Mica publicitate

CAUT IMEDIAT: LOCUINȚA MODERNĂ DIN 2-3 CAMERE IN CARTIERUL FABRICII SCHERG SAU NIVEA. ADRESA: DEPOZITUL DIOSI ȘI MURANSKI, BRAȘOV, ȘOS. SF. PETRU Nr. 72. — Telefon 18-04.

PREȚURI MARI OFERIM pentru haine și încălțăminte uzate. Merg la domiciliu. Str. Murașenilor 7. Intrare și prin curte. 152.

DE INCHIRIAT o prăvălie în strada Gării Nr. 40. 425

DE INCHIRIAT o prăvălie la poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 425

CAUT post la birou sau prăvălie ca om de serviciu. Adresa la ziar. 157

CAUT profesor(ă) perfect(ă) limba germană. Telefon Nr. 3707, între orele 7-15. 177

CROITOREASĂ și lengereasă pentru confecțiuni de copii, se caută la Coop. Română, Regele Mihai 7. Braşov. 179

CUMPAR pânză pt. camion AUTOCAMIONAJ. Braşov. Regina Maria 5.

DACTILOGRAFA perfectă execut lucrări particulare după ora 19 (7 p. m.) Prețuri convenabile. Adresa la ziar sub „E”.

DE INCHIRIAT o prăvălie mare în Str. Hirscher 22. 189

SE PRIMESC doi ucenici. Ioan Barbu Str. Hirscher, 4.

PREȚURI MARI ofer pentru timbre românești uzate vechi și noi. Adresa: Adolf Weissörtel, Str. Virgil Onițiu 15.

PLOȘNITE molii, gândaci și orice fel de insecte stărpește radical VARGA, Braşov. Str. Sf. Nicolae, 5.

DE VÂNZARE un cărucior de sport pentru copii. Adresa Str. Lungă No. 169-204

DE INCHIRIAT o prăvălie cu locuință în Str. Canalului 12.

Ș T I R I

— Dela Camera de Muncă-Braşov. Se aduce la cunoștința zidarilor că examenul pentru carte de lucrător și meșter zidar s'a amânat pe ziua de 2 Aprilie 1941, ora 7.30, din cauza timpului nefavorabil.

Candidații vor fi anunțați prin carte poștală de ziua când trebuie să se prezinte la examen.

*

— Dispozițiunile Codului funcționarilor publici din 8 Iunie 1940, cu modificările ulterioare, privitoare la salarizare și pensionare, se vor aplica și personalului din Asigurările Sociale, cu începere dela 1 Aprilie 1941, abrogându-se dela această dispozițiunile contrarii prevăzute de legea pentru Statutul personalului administrativ și tehnic al Asigurărilor Sociale din 31 Martie 1939 cu modificările ulterioare.

Incadrarea personalului din Asigurările Sociale, în grupele de funcțiuni și tipurile de salarizare stabilite de Codul funcționarilor publici, se va face până la 20 Martie 1941, prin deciziunea Subsecretariatului de Stat al Muncii.

Dispozițiunile art. 190 din Codul funcționarilor publici nu se vor aplica cu ocazia acestei încadrări.

ABONAMENTE:

Pentru țărani 200 Lei anual
Pentru intelectuali (ediția de Braşov) 500 Lei
Industrii 1000 Lei
Abonam. de sprijin 2000 Lei

Abonamentele și orice inserări sau publicațiuni se trimit pe adresa: Administrația „Gazeta Transilvaniei” Str. Regele Carol I No. 56-58, Braşov.

Jucării, galanterie, papetărie, articole de sport și volaj

Găsiți cu prețuri reduse la
Magazinul românesc

Radu Cociașu

BRAȘOV, Strada Regele Carol I, Nr. 56

Primăria comunei Baciu, j. Braşov.

No. 1985/941.

Publicațiune de licitație

Primăria comunei Baciu, județul Braşov, vinde prin licitație publică, cu oferte închise și sigilate, în localul primăriei, în ziua de 16 Aprilie 1941, ora 10 a. m. cantitatea de 1226,358 m. c. lemn de brad format din 700 fire și cantitatea de 155,623 m. steri lemn de fag, format din 142 fire, din pădurea comunei numită „Petricioaca”.

Vânzarea se va face în bloc, fără măsurătoare ulterioară.

Garantia 10% în numerar sau efecte garantate de Stat.

Licitația se va ține cu respectarea dispozițiilor art. 88-110 din L. C. P. și tuturor normelor în vigoare.

In caz de nereușită, licitația se va ține în același loc, aceeași oră și condițiuni, în ziua de 27 Aprilie 1941.

Condițiunile de licitație, prețul strigărei și orice informație, se pot lua la ocolul silvic Săcele și Primăria comunei Baciu, în orele de serviciu.

Primar: Notar:
Gheorghe Stroe, mp. Nicolae Corbu, mp.

— Farmacii de serviciu. Dela 22 la 29 Martie a. e. vor face de serviciu farmaciile: „La Ingerul păzitor” Eug. Neustädter, Piața Libertății 5 și farmacia „La Hygeia” Ed. Kugler, Str. I. G. Duca 81.

GRAND
HOTEL LAFAYETTE
BUCUREȘTI
CALEA VICTORIEI 11
Cel mai bun și confortabil
HOTEL AL CAPITALEI
— Prețuri moderate —

358

Cinema „Astra”

Victoria din Vest

Un film al documentului german luat pe front
de operatorii armatei germane

+

Frații Aurel și Nicolae Borzea anunță oficierea unui
serviciu divin pentru pomenirea fraților lor

VIRGIL și TITUS

căzuți pentru credința lor, în noaptea de 21/22 Sept. 1939,
în lagărele dela Vaslui și Miercurea-Ciuc.

Serviciul va avea loc în ziua de 22 Martie 1941; ora 8
la Biserica Unită din Braşov.

Primăria Municipiului Braşov

No. 7350/1941. Serv. econ.

Publicațiune

In conformitate cu dispozițiunile Decretului Lege Nr. 709 apărut în Mon. Ofic. No. 66 din 19 Martie a. c. toți proprietarii, inclusiv instituțiile publice și particulare, cari posedă în cuprinsul Municipiului terenuri virane, îngrădite sau neîngrădite, în suprafața de cel puțin 100 mp., sunt obligați, ca în acest an să le cultive, fie prin mijloace proprii, fie în dijmă, fie prin arendare, concesiune, drept de folosință etc., cu zarzavaturi, legume sau orice alte culturi de asemenea natură.

Proprietarii susmenționați sunt obligați a face până în ziua de 22 Martie 1941, inclusiv declarațiuni scrise asupra terenurilor ce posedă, cari vor fi depuse la Chestura Poliției.

Aceste declarațiuni vor fi făcute pe hârtie netimbrate și vor cuprinde următoarele date:

1. Localitatea, strada și numărul unde este situat terenul viran ce posedă.

2. Suprafața terenului.

3. Arătarea, că se angajează să-l cultive, fie cu mijloace proprii, fie prin dijmă prin arendare, concesiuni, drept de folosință etc., indicând în care anume mod.

4. Obligațiunea ce-și ia în cazul când nu uzează de nici unul de aceste moduri, că pune terenul gratuit la dispoziția Primăriei în vederea distribuirii lui, Armatei, școlilor sau ori-căror instituțiuni, care ar dispune de funcționari și lucrători suficienți spre a-l cultiva în acest an.

Toți cei ce nu se vor conforma dispozițiilor prezentului Decret Lege și nu vor declara terenul ce posedă în condițiunile arătate mai sus, sau cei care vor căuta să inducă în eroare prin orice mijloace autoritatea respectivă asupra destinațiunii ce au dat acestor terenuri virane, vor fi sancționați cu fixarea din oficiu a unui impozit special corespunzător venitului net, pe care l-ar produce terenul, în cazul când ar fi fost cultivat.

Braşov, la 21 Martie 1941.

p. Primar: Secretar General:
Dr. E. Fleischer, mp. Dr. St. Popovici, mp.

205

ULTIMA ORA

Comunicatul Nr. 19 al Marelui Stat Major, Secția I-a

1. Toți oamenii dela vatră, indiferent de origina etnică, ofițeri, subofițeri de rezervă și trupă, cari nu au primit până în prezent nici un ordin de mobilizare sau rămânere la vatră, vor lua imediat legătură cu unitățile de care depind, comunicând printr-o carte poștală nouile lor adrese, pentru clarificarea situației lor militare.

2. Cei rămași în țară după cedarea teritoriilor, deasemeni sunt obligați ca până la 1 Aprilie a. c. să-și comunice noul lor domiciliu, cercurilor de recrutare pe raza cărora domiciliază, arătând unitatea unde a contat în anul 1940.

3. Fiecare om dela vatră, va trebui să facă dovada cu ocazia controlurilor ce se vor executa de către organele polițienești și jandarmerie, că au luat legătura cu cercul de recrutare sau unitatea respectivă, pentru clarificarea situației militare.

Acei cari vor fi găsiți că nu au răspuns acestor obligațiuni în termenul fixat, vor suferi rigurile legii.

I. TABEL

cu arătarea cercurilor de recrutare la care se vor adresa oamenii dela vatră, ce s'au refugiat din Basarabia, Nordul Bucovinei, Nordul Ardealului și din județele Durostor și Caliacra.

Cei care au avut domiciliul pe raza C. R. Ismail, se vor adresa la C. R. Covurlui; cei din raza C. R. Cetatea Albă, se vor adresa la C. R. Covurlui; cei din raza C. R. Cahul, se vor adresa la C. R. Tecuci; cei din raza C. R. Tighina, se vor adresa la C. R. Vaslui; cei din raza

C. R. Lăpușna, se vor adresa la C. R. Fălciu; cei din raza C. R. Orhei, se vor adresa la C. R. Bârlad; cei din raza C. R. Bălți, se vor adresa la C. R. Roman; cei din raza C. R. Soroca, se vor adresa la C. R. Iași; cei din raza C. R. Hotin, se vor adresa la C. R. Dorohoi; cei din raza C. R. Storojineț, se vor adresa la C. R. Suceava; cei din raza C. R. Ciuc, se vor adresa la C. R. Prahova; cei din raza C. R. Odorhei, se vor adresa la C. R. Târnava Mare; cei din raza C. R. Trei Scutne, se vor adresa la C. R. Brașov; cei din raza C. R. Bihor, se vor adresa la C. R. Bihor; cei din raza C. R. Cluj, se vor adresa la C. R. Turda; cei din raza C. R. Maramureș, se vor adresa la C. R. Făgăraș; cei din raza C. R. Mureș, se vor adresa la C. R. Târnava Mică; cei din raza C. R. Năsăud, se vor adresa la C. R. Vâlcea; cei din raza C. R. Sălaj, se vor adresa la C. R. Hunedoara; cei din raza C. R. Satu-Mare, se vor adresa la C. R. Severin; cei din raza C. R. Someș, se vor adresa la C. R. Alba; cei din raza C. R. Caliacra, se vor adresa la C. R. Constanța; cei din raza C. R. Durostor, se vor adresa la C. R. Ialomița.

II. Datele strict necesare care trebuiesc comunicate cercului de recrutare și unităților, de către personalul dela vatră:

- Numele și pronumele;
- Contingentul din care face parte;
- Cercul de recrutare căruia a aparținut înainte de cedarea teritoriilor;
- Unitatea din care face parte;
- Localitatea în care s'a stabilit în prezent, strada și numărul.

D. Churchill are intenția să desființeze popoarele

Alarma dată de d. Wheeler, șeful izolaționiștilor americani

Washington, 22. (Rador) — Corespondentul Agenției „Ștefani” transmite: D. Wheeler, șeful izolaționiștilor a pronunțat la Radio un discurs dând strigătul de alarmă și de luptă împotriva intervenției Americii în conflictul european cerând tuturor partizanilor săi să se unească într-o cruciadă împotriva războiului. Dsa a criticat în mod aspru recentul discurs al dlui Roosevelt pe care l-a caracterizat drept „plin de negre planuri pentru viitorul Republicei” și a invitat poporul american și Congresul să se opună cererilor de credințe de miliarde pentru a se ajuta Anglia, fără ca mai întâiu să se știe cari sunt țelurile de războiu ale dlui Churchill.

D. Wheeler a spus apoi că d. Churchill are intenția să desființeze popoarele.

ANGLIA SE AFLĂ ÎNTR-O SITUAȚIE CRITICĂ

Washington, 22. (Rador) — Corespondentul agenției DNB anunță: „Associated Press” află că în ședința de Joi a subcomisiunii bugetare a Senatului, dnii Stimson, ministrul de războiu și d. Knox, ministrul marinei a prezentat situația Angliei ca foarte critică și au arătat temerile că submarinele germane ar putea stânjeni într-o mare măsură livrarea de material de războiu american către Marea Britanie.

Războiul din Africa

Giarabub a căzut în mâinile Englezilor

CAIRO, 22 (Rador). — Un comunicat al Marelui Cartier General al forțelor britanice din Orientul apropiat anunță că forțele imperiale britanice au capturat orașul garnizoană Giarabub, situat în mijlocul deșertului Libiei, după un asidiu ce a durat peste 15 săptămâni.

Avionul cu care călătorea d. Eden spre insula Cipru era să cadă într-o luptă aeriană

Mediterrana nu mai este accesibilă Englezilor

BERLIN, 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Ștefani” transmite următoarele: Se află știrea că avionul cu care călătorea spre insula Cipru d. Eden, pentru a avea acolo o întâlnire cu ministrul Afacerilor Externe al Turciei, era să cadă în mijlocul unei lupte aeriene care tocmai se desfășura în acel moment în Mediterana Orientală.

Chiar călătoriile diplomatice ale dlui Eden în Mediterana devin periculoase, ceea ce dovedește că această mare nu mai este accesibilă Englezilor.

Situația din Balcani se clarifică

Adeziunea Jugoslaviei la pactul tripartit se va produce Luni, la Viena

Criza ministerială a fost amânată pentru mai târziu

BERNA, 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas transmite: „Nene Züricher Zeitung”, află din Belgrad că, aderarea Jugoslaviei la pactul tripartit se va produce Luni, la palatul „Belvedere” din Viena.

Oamenii de stat jugoslavi vor părăsi Belgradul Duminecă.

Consiliul de miniștri de Vineri dimineața nu a făcut decât să pună la punct chestiuni de ordin tehnic, întrucât adeziunea a fost hotărâtă. Totuși, faptul că Principele Regent Paul nu a acceptat demisia celor trei miniștri jugoslavi pare să indice — scrie corespondentul ziarului — că, criza ministerială a fost amânată pentru mai târziu.

Primele comentarii oficiale cuprind un pasaj în care se spune că adeziunea Jugoslaviei la pactul tripartit nu va aduce nici o schimbare în relațiile cu Englezii.

Vizita d-lui Bardossy, ministrul de de externe al Ungariei în Germania

Întâlnirea cu Fuehrerul. Comunicatul oficial

RECEPȚIA DE VINERI

Muenchen, 22. (Rador) — După întrevăderea dntro Fuehrer și d. de Bardossy ministrul afacerilor externe al Ungariei, s'a dat următorul comunicat:

Fuehrerul a primit Vineri la amiază, în prezența dlui von Ribbentrop, ministrul afacerilor externe al Reichului pe d. Ladislaus de Bardossy, ministrul afacerilor străine al Ungariei.

Intrevederea, care a avut loc în casa Fuehrerului din Muenchen, s'a desfășurat în spiritul amicitiei tradiționale și cordiale ce unește Germania și Ungaria.

După terminarea conversației ministrul ungar a prezentat Fuehrerului pe membrii suitei sale: ministrul de Bartholdy șef de cabinet, Ghyczy, șeful secțiunii politice și pe ministrul Ullein Reiviczki, șeful secției culturale.

PREZENTAREA SUITEI

Muenchen, 22. (Rador) — După întrevăderea cu Fuehrerul care a durat aproape o oră și jumătate, d. de Bardossy ministrul afacerilor externe al Ungariei, a prezentat Fuehrerului pe membrii suitei sale.

D. de Bardossy a fost apoi însoțit la hotelul său de către d. von Ribbentrop. Seara ministrul ungar a asistat, însoțit de ministrul afacerilor străine al Reichului la o reprezentație teatrală.

La recepția oferită Vineri la amiază la Muenchen de către d. von Ribbentrop în onoarea dlui de Bardossy, ministrul afacerilor externe al Ungariei, ministrul afacerilor străine al Reichului a spus între altele:

„Germania și Ungaria au rămas alături în epoca de restriște ce a urmat după războiul mondial, ambele țări fiind convinse că ziua mântuirii va trebui să sosească. Comunitatea de suferință a dat naștere comunității de acțiune. Când Germania a devenit din nou una din cele mai puternice națiuni din lume ea a văzut cu satisfacție cum alături de ea crește și puterea Ungariei. Contele Csáky a văzut limpede care va fi dezvoltarea viitoare a Europei și a tras consecințele.

D. von Ribbentrop a promis apoi dlui de Bardossy care este urmașul dlui Csáky, că poate să conteze pe tot sprijinul guvernului Reichului întru continuarea acestei politici de strânsă amicitie între cele două țări aliante.

Ministrul afacerilor străine al Ungariei a declarat că înțelege să continue neștirbită politică trasată de contele Csáky căci poporul ungar își dă perfect seama că Reichul german pregătește realizarea unei noi ordini și drepte în Europa.

Victoria în războiul în curs nu poate reveni decât puterilor Axei.

ULTIMELE ȘTIRI

Londra, 22. (Rador) — Ministerul Aerului și al Securității Interne transmite Vineri seara următorul comunicat:

În zori un avion inamic izolat a aruncat bombe într'un punct de pe coasta comitatului Kent dar ele au pricinuit pagube neînsemnate și nimeni nu a fost grav rănit. Vineri seara au fost aruncate bombe în două locuri în Norfolk. Nu se semnalează aruncarea altor bombe.

Washington, 22. (Rador) — Corespondentul Agenției DNB comunică: D. Knox ministrul marinei anunță că a dat comanda de 100 milioane dolari pentru construirea a 239 mici vase auxiliare.

Printre acestea sunt 180 vase culegătoare de mine construite din lemn, 19 vase culegătoare de mine, de fier, 10 remorchere și 30 vase de vânătoare împotriva submarinelor, o deasemenea din lemn.

Washington, 22. (Rador) — Corespondentul Agenției DNB transmite: D. Alken, ministrul irlandez, al Apărării Naționale a avut Joi o întrevedere cu d. Sumner Welles, secretar adjunct al departamentului de Stat După această întrevedere d. Alken a declarat că oficiul federal de navigație nu a dat apro-

barea sa pentru cumpărarea de către Irlanda a două cargoboturi din St. Unite.

— Serviciul cenzurii comunică: Ziarul „Seara” a fost suspendat o zi pentru că a publicat o telegramă externă, din sursă proprie și cu conținutul inventat, atribuind-o agenției Rador. Se aplică pedeapsa avertismentului public ziarului „Curentul”, „Timpul” și „Lucceafărul” pentru că au publicat ieri dimineață clișee neprezentate cenzurii.

— Persoanele cari au încasat cele 140 milioane lei dela fosta „Mișcare Legionară” și cari nu s'au prezentat încă să depună banii luați pe nedrept, au fost puse sub urmărirea Siguranței Generale.

New York, 22. (Rador) — Corespondentul Agenției „Ștefani” transmite următoarele: Din cauza marilor valuri pe ocean, Yachtul „Potomac” al Președintelui Roosevelt nu a putut ridica ancora pentru a pleca într-o croazieră de pescuit. D. Roosevelt a fost nevoit să petreacă noaptea în portul Everglade care este îndeaproape supravegheat de către un mare număr de poliști și trupe.